

2020. SZEPTEMBER: NÉZZÜNK A KERESZTRE! + TÚLSÁGOSAN DRÁGA HAJTÓMŰ?
+ AMIKOR GYENGE VAGYOK, AKKOR VAGYOK ERŐS + A SZÜLŐ ÉS GYERMEKE KÖZÖTTI KÖTŐDÉS + „ELVÉTEHETIK-É A PRÉDA AZ ERŐSTŐL?”
+ A TOTALITÁRIUS RENDSZERBŐL A DEMOKRÁCIÁBA + FELFÜGGESZTETT PRÓFÉCIÁK + NE NYUGTALANKODJÉK A TI SZÍVETEK!

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETÉLÉT VÁRÓKNAK

Méltányosság. Együttérzés. Szeretet.

30 éves a Romániai
ADRA

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

Áhítatos könyv

Női áhítatos könyv

Felnőtt leckék: sztenderd, tanítói, színes;
Ellen G. White idézetek

Mindenekelőtt a Biblia

2021 első negyedével kezdődően a szombatiskolában gyermekeink a *Mindenekelőtt a Biblia* c. sorozat (*My Bible First*) leckéit tanulmányozhatják. A korosztályokra lebontott bibliatanulmányokat a Viața și Sănătate Kiadó bocsátja rendelkezésünkre.

Apró léptek (0-3 évesek)

Bibliai történetek: Tetszetős szemléltető képek segítségével az ebben az egy éves ciklusban szereplő szövegek a bibliai történelem legfontosabb epizódjait mutatják be a legszegényebb korosztály számára.

Óvodások (4-6 évesek)

Bibliai tanulmányaim: A három éves ciklusban bemutatandó ihletett történetek a nagy küzdelem és a megváltás története legfontosabb eseményeit ismertetik meg az óvodás korú gyermekekkel, a Teremtéstől az Úr Jézus második eljövételéig.

Elemi iskolások (7-9 évesek)

Mindenekelőtt a Biblia: A kezdő olvasók számára megszerkesztett leckék a személyes tanulmányozást ösztönzik. Három éven keresztül a kisiskolások így módon gyarapíthatják ismereteiket a nagy küzdelemre és a megváltási tervre vonatkozóan.

Serdülők (10+)

Mit mond a Biblia: A három éves ciklus témái a Szentírás összes könyvét érintik. A serdülő korúak megismerkedhetnek a szentély tanával, Dániel és a Jelenések könyve prófeciáival, de a későbbi történelmi idők eseményeivel is: az egyház hitehagyásával, a protestáns reformációval és végül az adventmozgalom kezdeteivel.

Ifjúság (14+)

Az árral szemben: A tanulmányfüzetek bemutatják a Biblia válaszait a hétköznapiaink legfontosabb kérdéseire. Fiataljaink így lényeges információkhoz juthatnak hozzá annak érdekében, hogy szembenézzenek a posztmodern világ kísértéseivel, és győzzenek felettük.

EGYÜTT TARTUNK HAZAFELÉ!

Szeptember 1. és október 5. között fizethetnek elő a 2021. évi bibliatanulmányokra és reggeli áhítatokra.

Válasszák ki azokat a kiadványokat, amelyekre szükségük van, és örvendjenek a Szentírással való napenkénti találkozásnak!

Ajándékozzák meg szeretteiket egy-egy megrendeléssel! Biztosan megörvendeztetik őket! Járjunk naponta Istennel az Ő Igéje által!

A megrendelő szelvényeket megtalálják a IV. negyedévi bibliatanulmányokban, kérhetnek a gyülekezet irodalomfelelősétől, vagy letölthetik a weboldalunkról: www.viatisanatanate.ro/abonamente.

2020. SZEPTEMBER. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pirlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Különlleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viața și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40
ISSN 1842 - 3361

NÉZZÜNK A KERESZTRE!

Az az igazi keresztény, aki a keresztnél időz, és akinek gondolatait, tetteit, érzéseit, vágyait... teljes életét Golgota eseménye alakítja.

A zsúfolt Londonban elveszett kislányra talál egy rendőr, és beviszi az őrsre. A kislány rémületében sír, mert nem tudja sem a lakcímét, sem a hazafelé vezető utat. Próbálják azonosítani a lakókörnyezetét, bizonyos támpontok felsorolásával – „Talán a Parlament közelében laksz, ott, ahol a toronyóra áll?” –, de nem kapnak pozitív választ. Újabb támpontok, újabb próbálkozások, de a kislány csak sír. „Ismerős-e a Trafalgar-tér a magas oszlopával, vagy a Szent Péter-székesegyház, hatalmas keresztjével a tetején?” Ekkor a kislánynak felcsillan a szeme: „Vigyetek el a kereszttig, onnan már hazatalálok!” Keressük meg mi is azt a támpontot – a keresztet –, amely minden haza, a mennyei honba vágyó ember támpontja!

„Ha poklos fakadék lesz az emberen, vigyék tehát azt a paphoz. És ha látja a pap, hogy ímé fehér daganat van a bőrön, és az a szórt fehérré változtatta, és vadhús van a daganatban: idiült poklosság az az ő testének bőrén; azért tisztátalannak ítélje azt a pap, ne is rekesztessé külön azt, mert tisztátalan az! Ha pedig folyton fejlődik a poklosság a bőrön, és a poklos fakadék elborítja a fakadékosnak egész bőrét tetőtől talpig mindenfelé, amerre a pap szemei látnak;

és ha látja a pap, hogy ímé elborította a poklosság annak egész testét: akkor ítélje tisztának a fakadékot; mivelhogy egészen fehérré változott az, tiszta az.” (3Móz 13:9–13)

Ez az igeszakasz legalább két oknál fogva tűnik ellentmondásosnak. Először azért, mert mintha egy szót sem ejtene a keresztről, másodsorban pedig elég furcsa a két állapot közötti különbségtétel. Utóbbi esetben a belpoklosság elborítja az egész testét, és meglepő módon, ennek ellenére tiszta és szabad az illető.

A poklosság a bűn jelképe. Van-e rá mód, hogy tisztának legyen valaki nyilvánítva, ha már teljesen beborította a bűn? Igazságos-e, hogy miközben valaki mindent megtesz a tisztulás érdekében, alig van néhány folt a testén, és csak apró kiigazításra van szüksége, mégis tisztátalannak, kirekesztettnak legyen nyilvánítva? Mi a véleményünk erről az ítéletről?

3 Vezércikk

Emil Jigău

Nézzünk a keresztre!

5 ADRA

Robert Georgescu

Jelentés az ADRA Románia 30 éves tevékenységéről

Daniel Bota

Felsőbrendű Szolgálatok

Ovidiu Burbulea

A moldvai ADRA három évtizede

Gabriel Işvan

Áldott szolgálatvállalás

George Sbirnea

A legkisebkek

Ioan Feier

Harminc évvel ezelőtt...

Bogdan Vlad

A következetesség titka

13 Egészség

Constantin Dinu

Túlságosan drága hajtómű? (II)

16 Lelkiség

Balla Loránd

Amikor gyenge vagyok, akkor vagyok erős

19 In memoriam

Gabriel Voinea

20 In memoriam

Szigeti Jenő

21 Nevelés

Costel Gogoneață

A szülő és gyermeke közötti kötődés

22 Elmélkedés

Emilian Niculescu

Jelentőségteljes prófétikus párhuzam

24 Lelkiség

Ştefan Radu

„Elvételhetik-e a préda az erőstől?”

26 Börtönszolgálat

Orbán János

A totalitárius rendszerből a demokráciába

27 Teológia

Florin Lăiu

Felfüggesztett próféciák (I)

30 Szívtől szívnek

Aurel Neaţu

Ne nyugtalankodjék a ti szívetek!

31 Gyermekoldal

Alina Chirileanu

Finom falatok a Bibliában

„No, jertek, törvénykezzünk, azt mondja az Úr! Ha bűneitek skárlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú” (Ésa 1:18). Isten a legelőnyösebb cserét kínálja fel nekünk: a szívünk és életünk helyett szeretetét és a saját életét. Aki felismeri méltatlanságát, sokkal inkább vágni fog az Ő ajándékára. Az elveszett, fájdalommal teli élet helyett kapjuk az Ő testét, az Ő feddhetetlenségét.

3Móz 13. fejezete megemlíti a papot, a szentélyt és a vizsgálatot. Itt van a bűnös reménysége, itt kap megoldást helyzetére. Itt található a megtisztító vér, itt van remény azok számára, akik elismerik, hogy tetőtől talpig bélpoklosak. Itt nyilvánítanak bennünket igazakká, itt történik meg a csoda. Itt van a támpont – a kereszt!

A kereszt csodája abban rejlik, hogy nemcsak a foltokat, hanem az egész testet meggyógyítja. Az ördög azt állítja, hogy lehetetlenség a bűn kivászából kiragadt embernek a halhatatlanság várományosának lennie. A kereszt azonban ennek az ellenkezőjét hirdeti.

Itt nem emberi számítások alapján remélhetünk („csupán néhány foltom van”): mennyei számítások állnak azok rendelkezésére, akik beismerik, hogy tetőtől talpig bélpoklosak. Az ítélet csak azokra vonatkozik, akik nem fogadják el a csodát. Senki se mondja: „*En túl bűnös vagyok.*”

„Födolog pedig azokra nézve, amiket mondtunk, az, hogy olyan Főpapunk van, Aki a mennyei Felség királyi székének jobbára üle” (Zsid 8:1). Nézzünk a keresztre, a „födologra”! Hogy miért? Azért, mert ha nem lenne a kereszt, elvesznénk bélpoklosságunkban!

Látjuk a keresztet? Ha igen, biztos a hazafelé vezető út! A kereszt tövéből láthatjuk, hogy Atyánk vár bennünket. Az az igazi keresztény, aki a keresztnél időz, mást nem ismer, másra nem tekint.

Moldován Vilmos lelkipásztort több ízben is beidézték az akkori hatóságok, hogy adjon szót a hitéről. Egyik alkalommal vallató tisztje megelégtelte testvérünk gerinces kiállását, és így szólt: „*Lehet, hogy maga jó ember, de csupán egy dolgot tud – kiállni a vallása mellett.*” Moldován Vilmos ezt válaszolta: „*Egy vak embernek beültették egy macska mindkét szemét. Egyik szemével az előtte álló emberre nézett, a másikkal pedig az egérllyukat leste. En boldog vagyok, hogy Isten két olyan szemet adott nekem, amivel ugyanabba az irányba, a keresztre nézhetek.*” ■

Emil Jigău, a Romániai Unió kincstárnoka

ADRA

1990–2019

1

ISTEN

30

ÉV

325

LAKÁS

1 059

PROJEKT

8 134

PARTNER

8 201

SZPONZOR

114 126

ÖNKÉNTES

1 092 427

TÁMOGATOTT SZEMÉLY

14 723 648

DOLLÁR

ISTEN A LEGELŐNYÖSEBB CSERÉT KÍNÁLJA FEL NEKÜNK: A SZÍVÜNK ÉS ÉLETÜNK HELYETT SZERETETÉT ÉS A SAJÁT ÉLETÉT. AKI FELISMERI MÉLTATLANSÁGÁT, SOKKAL INKÁBB VÁGNI FOG AZ Ő AJÁNDÉKÁRA. AZ ELVESZETT, FÁJDALMAKKAL TELI ÉLET HELYETT KAPJUK AZ Ő TESTÉT, AZ Ő FEDDHE-TLENSÉGÉT.

JELENTÉS AZ ADRA ROMÁNIA 30 ÉVES TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Jézus a mi példaképünk!

Az Isten által életre keltett ADRA a szegénységgel küzdő, nehéz helyzetben levő személyekért végez humanitárius szolgálatot. Sajátságos programjai révén az ADRA célja pozitív és megfelelő változást előidézni, céljai megvalósítása érdekében partnerségi kapcsolatokat és felelősségteljes akciókat szervezni. A szegények megsegítése már ősidők óta az egyház feladata annak érdekében, hogy tagjai kedvesen, szeretettel viszonyuljanak embertársaikhoz, s így bizonyosságot tehesse nek Jézus Krisztus evangéliumának erejéről. A Megváltó több időt szánt a betegek gyógyítására, mint a prédikálásra. Krisztus példája azt tanítja nekünk, hogy az élet igazi értelmét a másokért végzett szolgálat képezi.

Az 1990–2019-es időszakban a Romániai Hetednap Adventista Egyház humanitárius szolgálata, az ADRA Románia 1.059 projekt által részesített támogatásban 1.092.427 személyt. A projektek sikerét 111.126 aktív önkéntesünk és 8.134 partnerünk hozzájárulása tette lehetővé, akiknek a jótékonyági szolgálatát az ADRA csapata hangozta össze a központi székházból és a 6 területi irodából. Az anyagi támogatás egyáltalán nem elhanyagolandó a projektek szempontjából: az elmúlt 30 évben 8.201 nagylelkű szponzor támogatásában részesültünk. Fogadjátok hálaszavainkat, a menny pedig jutalmazzon meg ezért!

Isten a mi láthatatlan PARTNERÜNK!

Hisszük, hogy eddigi tevékenységeink során, a szponzorációs szerződésekből és az együttműködési megállapodásokból, a tájékoztató kampányainkban, adománygyűjtési akcióink során, a koncerteken, szemináriumokon, konferenciákon, értekezleteken, táborokban, televíziós- és rádiós műsorokban, a szociális esetek ismertetésében az írott vagy online sajtóban, a láthatóknak és láthatatlanoknak, az ismert és ismeretlen esetekben olyan PARTNERÜNK volt, akire mindig számíthattunk, és aki sosem feledkezett meg rólunk.

Méltányosság. Együttérzés. Szeretet.

Az 1990-es évtől kezdődően az Adventista Fejlesztési és Segély Alapítvány, az ADRA romániai projektjeinek hasznélvezője a teljes lakosság.

A „Méltányosság. Együttérzés. Szeretet.” jelmondatától vezérelve az ADRA Románia örömet és reménységet szerez a támogatásban részesülő személyek számára, jobb jövőt, igazi értékeket és emberi méltóságot kínál fel számukra. Akkreditált szociális szolgáltatóként az ADRA Románia a nemzetközi ADRA-hálózat része, amely a világszerte Hetednap Adventista Egyház humanitárius szervezete, és mint ilyen, az egyik legelterjedtebb szervezet a világon, amelynek 118 országban van irodája. Tevékenyen munkálkodik az összes létező országban, és filozófiája összehangolni az együttérzést a gyakorlatiassággal, megszólítani a rászorulókat faji, nemzeti, politikai vagy vallási hovatartozástól függetlenül, úgy szolgálni az emberiséget, hogy minden ember úgy élhessen, ahogy azt Isten eltervezte. ■

Robert Georgescu, az ADRA Románia vezérigazgatója

FELEBARÁTAINK SZOLGÁLATÁBAN ROBERT GEORGESCU

AZ ADRA ROMÁNIA ÖRÖMÖT ÉS REMÉNYSÉGET SZEREZ A TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ SZEMÉLYEK SZÁMÁRA, JOBB JÖVŐT, IGAZI ÉRTÉKEKET ÉS EMBERI MÉLTÓSÁGOT KÍNÁL FEL SZÁMUKRA.

FELSŐBBRENDŰ SZOLGÁLATOK

**AZ ADRA SOK
ÁRVA ÉDESANYJA,
ÖZVEGYEK
TÁMASZA, CÉLT
TÉVESZTET-
TEK MENTORA,
MEGSZOMORO-
DOTTAK ÖRÖME,
MOSOLY AZOK
SZÁMÁRA, AKIK-
NEK KEVÉS OKUK
VAN A VIDÁM-
SÁGRA, ÉRZÉ-
KENYSÉG AZ
EGYRE ÉRZÉKET-
LENEBB VILÁG-
BAN, KITÁRT KAR
MINDAZOK FELÉ,
AKIKET ELUTA-
SÍT A VILÁG.**

Gondolom, nem tévedek, ha azt állítom, hogy mindenki hallott a Titkosszolgálatokról. De a Felsőbbrendű Szolgálatokról hallottatok-e? A Titkosszolgálatok feladatai közé tartozik többek között az egyén személyes életében kutatni, leleplezni és nyilvánosságra hozni az emberek törvénytelen tetteit. A Felsőbbrendű Szolgálatok célja viszont értéket teremteni, többletértékkel felruházni az embertársakat.

A Felsőbbrendű Szolgálatok, amint arra az olvasó is rájöhetett már, nem állami intézmény, hanem gondolkodásmód, magatartás, amelynek célja előnyös fényben feltüntetni a másik embert. Ha úgy tetszik: a Felsőbbrendű Szolgálat a következőt jelenti: befolyással lenni mások érzelmeire, gondolataira, tetteire, örömet szerezni az embertársaknak.

„Joppében pedig vala egy nőtanítvány, név szerint Tábita, mely megmagyarázva Dorkásnak, azaz zergének mondatik: ez gazdag vala jó cselekedetekben és alamizsnákban, melyeket osztogatott” (Csel 9:36). Tábita életcélja hozzájárulni ahhoz, hogy mások élete értelmet nyerjen. Ő az az ember, aki gazdaggá, értelemdussá teszi a létezését, akinek tettei mennyei eredetűek, és aki halálával egy egész várost néma tüntetésre készítet. Az ADRA Románia Tábita nyomdokaiban jár, tevékenyen és mély tisztelettel hódol azon személy emlékének, aki egy zerge méltóságával élt az em-

berek között valaha járt legnagyobb Jótevő, Jézus Krisztus legkisebb testvéreiért.

Bár Tábita már kétezer éve megpihent, tettei ma is tovább élnek az ADRA tevékenységei által. Egyeseknek az ADRA a külön élet lehetőségét jelenti, amely révén sikerül kitörniük a szegénységből, és amely a nem remélt jólét lehetőségével kecsegtet. Másoknak az ADRA a „kulcsrakész álmom”, a ház, mely szebbé, boldogabbá teszi a családi életet. Az ADRA az a fáradhatatlan kéz, mely lehaol és fölemeli a csüggedteket, élelmet ad a nélkülözőknek és éhezőknek, vigaszt nyújt azon lelkeknek, akik nem igazán tudják, mit jelent egy jó szó, egy szeretetteljes érintés. Az ADRA öltözetet, védelmet nyújt, szabadulást kínál, megkeresi azokat, akiket mindenki mellőz, és nem csak a testi, hanem a lelki szomjat is enyhíti. Az ADRA sok árva édesanyja, özvegyek támasza, célt tévesztettek mentora, megszorodottak öröme, mosoly azok számára, akiknek kevés okuk van a vidámságra, érzékenység az egyre érzéketlenebb világban, kitárt kar mindazok felé, akiket elutasít a világ.

A Romániai ADRA 30 éve hinti a szépség, jószág, igazság, igazságosság, szeretet, együttérzés és emberi jószág magvait. 30 éve hódít lelkeket, eléri, hogy a szívek más szívekért dobbanjanak, és erős kezek ragadják meg a gyengék karjait.

Az ADRA Románia 30 év után is a 2000 éves csoda oxigénjét lélegzi, és arra buzdítja a lelkeket,

Ion Buciuroman
IGAZGATÓ
1990–1995

Az ADRA hatalmas iskola, ahol megtanuljuk értékelni az embereket, de nem az alapján, amire szükségük van, hanem az alapján, amire szükségük van, és amit tehetünk értükük.

Viorel Dima
IGAZGATÓ
1995–2000

„Anyá, jött egy angyal!” – kiáltotta boldogan a kisgyermek, amikor megpillantotta az ADRA önkéntesét, hiszen tudta: lesz eledel az asztalon. Igaza volt! Az ADRA a menny küldöttje a rászorulók számára. Ott segít, ahol ugyan mások is segíthetnek, de teszi ezt oly leleményesen, hogy egyben megoldásokat és módszereket is felkínál. Az ADRA az a reménység, mely a jelenbe hozza a jövőt. Az ADRA a hetednapos adventista közösség segítőkészségét tükrözi.

Emil Jigău
IGAZGATÓ
2000–2005

Az ADRA egy Istentől megáldott elképzelés, aminek rendkívüli az időszerep. Küldetése gyakorlatba ültetni Isten Igéjét. Attól hiteles egy vallás, hogy gyakorlóik képesek felhúzni a munkáscsizmát, és bepiszkítani sárral a kezüket. Az ADRA mozgásban lévő szervezet, amely folytatja feltörekvő útját, hogy ahová csak eljut, reménységet, gyógyulást és új életet vigyen az éhezőknek, idegeneknek, betegeknek és foglyoknak. Az ADRA maga a munkáscsizmában járó evangélium, mely képes megváltoztatni a világot.

Az ADRA csapat

hogy az újjáéledő jóság ügynökei legyenek, mint Péter, és az érdektelen jótetteké, mint Tábita. Tábita él, hogy ad-hasson, és addig ad, amíg van egy Péter, aki újra életre kelti őt.

A virágkorát élő Romániai ADRA köré ma ártatlan arcú szegény gyerekek, erőszak és visszaélések áldozatául esett, de menedéket kapott édesanyák, fejük fölé hajlékot kapó családok, álmaik megvalósítására induló bátor fiatalok, szeretetteljes tanácsokkal ellátott serdülőkorúak és felöltöztetett személyek gyülekeznek, de olyanok is, akiknek igazságot szolgáltatottak, mivel került valaki, aki fel-

szólt az érdekükben. Ők és sokan mások bizonyítják a világ előtt, hogy az ADRA tovább kell, hogy éljen, és a műhelyeinek, építőtelepeinek, osztálytermeinek, menhelyeinek és jótetteinek tovább kell folytatniuk szolgáltatukat.

Az ADRA Románia nem csupán az alkalmazottaiból áll, hanem mindannyiunkból. Én és te: mi vagyunk az ADRA! ■

Daniel Bota, az ADRA bánáti és partiumi területi felelőse

Cornel Roman

IGAZGATÓ

2005–2009

Hatalmas kihívás és egyben előjog volt számomra, hogy az ADRA-család tagja lehettem. Nagyon sokat tanultam itt a gyakorlati kereszténységről, és taníja lehettem, ahogy az emberi nehézségek áldássá változnak. Ott lenni, ahol szükség van rád, együtt-érzést és támogatást nyújtani – ez az élet igazi értelme. Az ADRA megváltoztatta az életem. Hiszem, hogy e szolgálat révén egyre több ember nyer ösztönzést, hogy változtasson az életén.

Sorin Goleanu

IGAZGATÓ

2009–2014

Az ADRA Románia kötelékében töltött éveim alatt abban az örömben volt részem, hogy fiatal munkatársaimmal együtt megtapasztalhattuk Isten támogatását és segítségét, hogy rászoruló embertársainknak hasznára lehessünk. Csapatmunkánkat két szóban jellemezhetem: „fejlődés” és „együttműködés”. Áldott legyen az Úr mindenért!

Robert Georgescu

IGAZGATÓ

2014-től

A kereszténység Alapítójának az volt az életcélja, hogy másokat boldoggá tegyen. Nincs ennél magasabb célkitűzés. Az ADRA olyan csapattal rendelkezik, amely a leggyakorlatiasabb módon éli ezt az életstílust.

Az emberiséget szolgáljuk, hogy az emberek úgy élhessenek egymás mellett, ahogy azt Isten eltervezte.

A MOLDVAI ADRA HÁROM ÉVTIZEDE

Harminc év hosszú idő, háborúk, forradalmak, természeti katasztrófák, szegénység, éhínség, betegség és sok más emberi szenvedést okozó esemény tanúi lehettünk ez idő alatt.

A Szentírás olyan Istent mutat be számunkra, aki nem közömbös a nehézségeink láttán, és beavatkozik, „*hogyan beteljesedjék, amit Ésaías próféta mondott, így szólván: Ő vette el a mi erőtlenségünket, és ő hordozta a mi betegségünket*” (Mt 8:17). Ezenfelül az Újtestamentum elénk tárja a Megváltó azon törődését, hogy megelőzze a létezésünket megnehezítő szenvedést: „*Jeruzsálem, Jeruzsálem! Ki megöli a prófétákat és megkövezed azokat, akik te hozzád küldtetted, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá, és te nem akartad. Imé, pusztán hagyaték néktek a ti házatok*” (Mt 23:37–38).

Amikor Pál apostol kijelenti: „*Örüljete az örülőkkel, és sírjatek a sírókkal*” (Róm 12:15), arra emlékeztet, hogy az Úr elvárja tőlünk az együtt érző lelkiületet. Továbbá pedig maga az Úr beszél a börtörről, mint az imádat egyik formájáról: „*Hogy megnyisd a gonoszoknak bilincseit, az igazság köteleit megoldjad, és szabadon bocsásd az elnyomottakat, és hogy minden igát szétépjetek? Nem az-é, hogy az éhezőknek megszéd kenyeredet, és a szegény bujdosókat házádba bevigyed, ha meztelent látsz, felruházzad, és tested előtt el ne rejtse magadat?*” (Ésa 58:6–7).

Az ADRA az Adventista Egyház egyik konkrét szolgálata, mintegy bizonyítva ezzel, hogy megértette Isten tervét, és Krisztus példáját követi, Aki „*az emberek között járt, mint aki a javukat akarja*”. Együttérzést tanúsított, szolgálatával megadta azt, amire szükségük volt, és elnyerte bizalmukat. Azután így szólt: „*Kövessetek engem!*” (Ellen G. White, *A nagy Orvos lábnyomán*, 143. o.).

E három évtized alatt az ADRA számos alkalommal folytatott tevékenységet Moldova területén, de nem hinném, hogy bárki is fel tudná sorolni az összeset (noha bizonyára van Valaki, Aki mindet számon tartja). Házak épültek, élelmiszerek kerültek kiosztásra, az ADRA közbelépésére betegeket ápoltak, több száz gyermek tanulási körülményei javultak, árvíz vagy tűzvész után *újraépült a remény, bőséges termést hozó kertek bevetésére* került sor. Az emberek nagyon sok helyen tápláltak előítéleteket egyházunkkal szemben, az ADRA-pro-

jekték megvalósulása révén azonban sokan meggyőződhetek a valóságról.

Az elmúlt év tavaszán az egyik lelkipásztor testvér felhívással fordult a Moldvai ADRA vezetőségéhez egy Roznov környékén élő család helyzetének megoldása érdekében. A nyolc kiskorú gyermeket nevelő család egy istállóban élt (egy évvel korábban egy másik, szintén nyolcgyermekes család részesült a támogatásunkban). A patakparton található istállóban volt két deszkaágyuk, egy asztaluk és egy téglakályhájuk, a ruhákat pedig a padlástérben tartották. Az elmúlt év nyarán azonban a hatalmas vízáradások következtében a család mindenét elveszítette. A külföldön élő romániai testvériség újból rendkívüli áldozatot hozott: mivel nem találtunk építkezésre alkalmas telket, egy viszonylag újonnan épült házat vásároltunk a számukra. Mindannyian elégtétellel nyugtáztuk, hogy a tíz lélek-

nek van immár ágya, ahová nyugovóra térhet, lehetősége van a tisztálkodásra, és mindannyian körülülhetik az asztalt, és egymás szemébe nézhetnek.

Az elmúlt harminc év alatt bizonyára sokan vettek részt az ADRA különböző szolgálataiban: egyesek hivatalosan is az ADRA kötelékében, mások önkéntesen, akiket talán nem is ismerünk, de akiket az Úr indított az Ő Lelke által. Hiszem, hogy az ADRA olyan, akár az Úr Egyháza: egyik része látható, míg a másik, nagyobb rész láthatatlan, de mégis „*mély barázdákat hagy maga mögött*”. A több ezer kinyújtott kezét, a több ezer munkaórát, a Mennyei Bankba helyezett több ezer eurót, tervet, gyötrődést és a megoldások keresésével töltött álmatlan éjszakát hűségesen feljegyezte a jelentéstevő Angyal, aki mindez idő alatt az ADRA fölött őrködött.

Uram, jutalmazd meg szolgálodat! ■

Ovidiu Burbulea, az ADRA moldvai és bukovinai területi felelőse

ÁLDOTT SZOLGÁLATVÁLLALÁS

Olvasóink közül bizonyára sokan hallották a történetet, amelyben valaki megpróbálta megmenteni a szárazra sodródott tengeri csillagokat, és egyenként visszadobta őket a vízbe. Egy másik ember, aki arra járt, megkérdezte tőle: *Mire jó ez az erőfeszítés? Bár visszadobsz néhány csillagot, mégis ezrével maradnak még a parton! Kinek jó ez?* Ez a könyörületes ember ránézett a kezében levő csillagra, majd így válaszolt: *Ennek a tengeri csillagnak biztosan jó!!!*

Ezen a Földön fájdalom és szenvedés vesz minket körül, mintha a termodinamika második tétele – miszerint minden zárt rendszer felbomlásra ítélt – a társadalmi életre is érvényes lenne. Amikor azt gondolnánk, hogy már látszaniuk kellene a szegénységgel, tehetetlenséggel, társadalmi igazságtalansággal kapcsolatos kérdések megoldása érdekében hozott erőfeszítéseink eredményeinek, újabb szerencsétlenség éri a társadalmat, és teszi hiábavalóvá minden addigi erőfeszítéseinket (gondoljunk csak a koronavírus-járványra vagy a bejrúti robbanásra).

Nekem azonban nagyon tetszenek a Megváltó szavai, amelyek egy másik valóságot tárnak fel előttünk: „Megjegyeztétek, amit hallotok: Amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek néktek, sőt **ráadást** adnak néktek, akik halljátok” (Mk 4:24). Különösen tetszik a hangsúly: az átlalatok végzett szolgálat mértéke szerint ráadást is kaptok. Vagyis: aki jót tesz, még ha parányi cselekedetnek is tűnik, az isteni emlékezet nem hagyja azt figyelmen kívül, és válaszként ráadással jutalmazza. Ugyanez a helyzet a közömbösséggel és a nemtörődömséggel is: ahol ez a lelkiület mutatkozik meg, ott Isten rosszálló válasza sem marad el.

Évfordulót ünneplünk: 30 éves az ADRA Románia, 30 éves a Romániai Adventista Egyház

szabadon és hivatalosan működő humanitárius alapítványa! A fentiekben leírt keretek között tevékenykedünk, és az az érzésünk, hogy nemes erőfeszítéseinket egyre inkább elborítják a gonoszság hullámai, viszont azt is tudjuk, hogy jótetteink embereket menthetnek meg, akikért Krisztus önmagát áldozta.

A Munténiai Egyházterületben az ADRA életet ment és változtat meg: a kedvezményezettek életét csakúgy, mint a szolgálatot vállaló önkéntesekét. Az „ADRA-ház” nevű projekt, amely menedéket, tanácsadást és szakmai képzést nyújt a családon belüli erőszak női áldozatainak, a fővárosi Polgármesteri Hivatallal és Rendőrséggel karöltve immár több mint 10 éve működik, és együttérzéséről biztosítja a komoly nehézségekkel küzdő személyeket. A kezdeményezés sikere az ADRA hitelességét igazolja a hatóságok előtt. Szervezetünk az „adventista” felfogás jegyében a nemes cél érdekében olyan magánszemélyeket, cégeket és intézményeket gyűjt maga köré, akik különben nem sorakoztak volna fel a Jóság Zászlaja alá. Bizonyára sokan az évente több mint 100, az „Iskolába akarok menni!” nevű program kedvezményezett gyermekei közül továbbra is hűségesek maradnak a Jóhoz, amit erkölcsi kötelességük most már cselekedni is. A tisztább élet egészségesebb élet is egyben, ugyanakkor meghívás is, hogy az elme, a szív, a lélek is áteszen egy tisztulási folyamaton, melynek célja a jobb és élhetőbb életre való törekvés. Ezt tanúsíthatja a „Higiénia mindenki számára” nevű program több mint 20 kedvezményezett családjá, vagy az a 25 család, amely az utóbbi 4 évben jutott lakáshoz a „Végre otthon!” elnevezésű programnak köszönhetően. Egy európai pénzügyi forrásokat felhasználó másik egyedi projektünk során, amit a babadagi polgármesteri hivattal közösen valósítunk meg, a mögöttünk lévő több mint 14 hónapon keresztül 80 személynek biztosítottunk meleg ételt, pszichológiai tanácsadást és szociális támogatást. Mindez tanúsítja, hogy az ADRA jó hírnévnek örvend, ami ajtókat és a szolgálat újabb lehetőségeit tárja fel előttünk. Jó hírünk és nevünk több száz önkéntest vonz, akik nagyrészt az Adventista Egyház tagjai. Egy másik kezdeményezésünk révén, amit a Banán Lerakattal, a „Somaro” szociális bolttal, valamint az Élelmiszerbankkal közösen valósítunk meg, több mint 7000 személynek biztosítunk élelmiszert. Szolgálattevőink közt vannak ügyvédek, orvosok, tanárok, ápolók, lelkipásztorok, egyszerű, embertársaikat szerető emberek.

Köszönjük, ADRA, hogy lehetőséget kínálsz sokféle emberrel társulni azon embertársaink megsegítésében, akikért Krisztus meghalt. Támogatásainkkal továbbra is az ADRA közelében maradunk, és ezzel nyilvánítjuk óhajunkat, hogy még nagyon sok évig folytassa munkáját, míg visszajön Jézus Krisztus, a mi Megváltónk! ■

Gabriel Işvan,
az ADRA munténiai és a dobudzsai területi felelőse

A LEGKISEBBEK

Bizony mondom néktek, amennyiben megcselekedtétek egygyel az én legkisebb atyámfiái közül, én velem cselekedtétek meg.” (Mt 25:40)

A jótékonyági munka felelőségteljes keresztény aktus, amit bármelyik hívó ember végezhet, ha az Úr Jézus szavai ösztönzik, és Pál azon tanácsa vezérli, hogy ne feledkezzünk meg a szegényekről. Ilyen értelemben a Romániai ADRA egy szép történet, amely az emberekről szól, kedvezményezettokről és adományozókról, másfelől pedig azokról is, akik lehetővé teszik, hogy az adomány eljusson a rászorulókhöz, a „legkisebbekhez”, akik várják a támogatást, hogy végül mindenki örömben, beteljesülésben és áldásban részesülhessen.

Az ADRA tehát kinyújtott kezekről és érzékeny szívekről szól, emberekről, akik e túlzottan anyagi világban felfigyelnek a szükségletekre, ugyanakkor elhívás is, hogy feledkezzünk meg önmagunkról, és forduljunk embertársaink felé, mint Jézus, aki törődött a felebarátaival, jót tett, enyhülést és örömet szerzett a megszorodott szíveknek, világosságot a sötétségben élőknek. Az olténiai jótékonyági szolgálat ilyen téren folyamatosan fejlődött, sok önkéntest vont be a munkába, akik a terepen dolgozva járultak hozzá a járvány idején oly szükséges projektek megvalósításához.

Visszatekintve az elmúlt időszakra, láthatjuk a mennyi áldásainak eredményeit abban a munkában, amit az Olténiai Egyházterületben végeztünk a szükségletek kielégítésére. Legyen szó házépítésről vagy felújításról, jó iskolai eredményeket felmutató gyermekek támogatásáról vagy létszükségletek biztosításáról, minden esetben az ADRA támogatásában és együttműködésében részesültünk. Támogattak az önkéntesek és azok is, akik anyagiakkal szerettek volna hozzájárulni a projektek kivitelezéséhez, amelyek közül megemlíjtük az alábbiakat:

- **„Iskolába akarok menni!”** Az ADRA ez által a projekt által olyan gyermekek támogatását tűzte ki célul, akik jó tanulmányi eredményekkel rendelkeznek, de szegény családokból származnak. A támogatás tanszerekből, személyes higiéniai eszközökből és alapélelmiszerekből áll, amit az iskolai év alatt végig havonta

biztosítottunk számukra. Az egyházterületben 59 ilyen esetet támogatunk, és ezek nagy részében a gyermek csak az egyik szülővel, a nagyszüleivel, vagy valamelyik rokonával él. Megéri támogatni őket, mivel odaadóan, szorgalmasan és jól tanulnak, némelyikük az év végén kiváló eredményeket képes felmutatni.

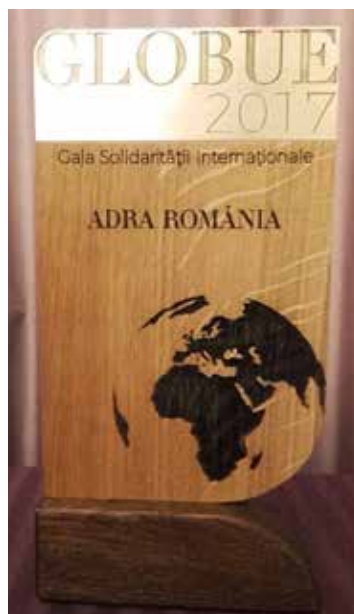
- **„Támogatás mindenkinek.”** Kedvezményezettjei a sürgősen támogatásra szoruló személyek vagy családok. Általában idős emberekről van szó, akik vagy egyedül élnek, vagy kevés anyagi forrással rendelkező nagycsaládban. Felfedeztük, hogy a 21. században még mindig léteznek olyan lakások, ahol nincs villanyáram. A pénzhiány miatt került ilyen helyzetbe például egy Gorj megyei, hatgyermekes család. Itt lépett közbe az ADRA, és egy napelemes áramfejlesztő panelt szerelt a házukra, s így világosság gyúlhatott a gyermekek életében.

- **„Végre otthon!”** Ez a projekt olyan rászoruló családokhoz szól, akiknek nincs lehetőségük önerőből az otthonteremtésre, vagy váratlan események következtében elveszítették a lakásukat. Ehhez a szolgálathoz gyülekezeteink önkéntesei járultak hozzá építőanyagok beszerzésével vagy kétkezi munkával.

- **„COVID-19 humanitárius támogatás”.** Az ADRA Románia által kezdeményezett projekt, amit a lelkipásztorok irányítanak. A járvány alatt Olténia egész területén több mint 120 családot ajándékoztunk meg élelmiszerekkel és higiéniai eszközökkel. Az önkéntesek hozzájárulása igencsak hasznos volt, ők védőfelszerelésben keresték fel a rászorulókat.

- A **„Step by step in business”** és a **„Kezdő vállalkozók”** szintén ADRA által kezdeményezett projektek, amelyek különböző intézményekkel partnerségben európai finanszírozás mellett zajlanak. Fiatal vállalkozóknak nyújtunk képzést. Néhány reprezentatív projekt anyagi támogatásban is részesült, aminek köszönhetően Olténiában több tíz fiatal találhatta meg az ígéretes szakmai jövő felé vezető utat.

Az ADRA Románia idén ünnepli fennállásának 30. évfordulóját. Köszönetet mondunk az Úrnak, a szponzoroknak, lelkipásztoroknak és önkénteseknek, akik mindig készen állnak a szolgálatra, hogy reménységet és jóságot vigyenek a nehéz anyagi körülmények közt élő emberek életébe. Azért imádkozunk, hogy Isten vezessen továbbra is bennünket szolgálataink teljesítésében. ■

George Sbırne, az ADRA olténiai területi felelőse

HARMINC ÉVVEL EZELEŐT...

Szívesen leülnék veled egy asztalhoz, egy „pohár kedves szó” mellett beszélgetni... magunkról. Megköszönném, hogy időt szakítasz cikkem elolvasására, te pedig elmondhatnád, mint jelent számokra adni. De tudod, még mit szeretnék? Ha lenne három meghívottunk is: Robert Agoyo, Emmanuel Sharpulo és Boss Kayamba. Ez azonban sajnos nem lehetséges. Ha mi ketten még valamilyen formában találkozhatnánk is, velük, hármójukkal csak Jézus eljövetelekor, a feltámadáskor lesz alkalmunk. Az ADRA kötelékében végzett szolgálatom során megtanultam, mit jelent időt, anyagiakat, energiát áldozni, az előbb említett három személy azonban mindenét feláldozta. MINDENÉT – nagybetűvel, tinta helyett vérral írva.

Robert Agoyo, az ADRA munkatársa Dél-Szudánban éppen a munkahelyére sietett, miután meglátogatta kórházban fekvő, súlyosan beteg feleségét, amikor máig azonosíthatatlan fegyveresek célba vették az autóját, és meggyilkolták. Mindez valamivel kevesebb, mint harminc éve, 2018. április 24-én történt.

A libériai ADRA igazgatóját, Emmanuel Sharpulót, a norvégiai ADRA igazgatóját, Lund Kaarét, valamint a sofőrt, Misa Kitát halálos lövések érték, miközben egy, a norvégiai ADRA által épített menekülttábor felé haladtak a Libéria és Elefántcsontpart közötti határszakaszon. Ők hárman egyszerűen nem nézhatték tétlenül, hogy miközben 8000 ember kényszerült otthona elhagyására a fegyver-

es konfliktus miatt, a környéken még 2500 menekült is tartózkodik. Mindez kevesebb, mint harminc éve, 2003. február 28-án történt.

Boss Kayama a Kongói Demokratikus Köztársaságban éppen egy menedékház építőtelepéről tért haza, amikor az autóját fegyveresek tartóztatták fel, őt pedig kiszállásra kényszerítették. Addig verték, míg önkívületi állapotba került, később mégis sikerült elvonszolni magát egy közeli faluba, ahol a helybeliek mentőt hívtak. Sajnos belehalt a sérüléseibe, még mielőtt kórházba került volna. Mindez, kevesebb mint harminc éve, 2009. szeptember 30-án történt.

Harminc évvel ezelőtt azonban hivatalosan is megalakult a Romániai ADRA, és alkalmazottai, önkéntesei és adományozói azóta szolgálják általa embertársaikat idehaza és határon túl egyaránt. Most azonban magamtól kérdezem: Vajon ez idő alatt mit tettem embertársaimért? Idegen tájakon az ADRA olyan segítőkész személyek által működik, akik képesek akár az életükkel is fizetni emberszeretetükért, mintegy igazolva a Szentírás kijelentését: „Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért” (Jn 15:13). Az elmúlt 30 évben legalább egyszer találtam-e abban a helyzetben, hogy én magam ítélkeztem az ADRA tevékenysége vagy alkalmazottai fölött anélkül, hogy pontosan ismertem volna a tényállást? Talán éppen olyan embereket ítéltel el, mint Emmanuel Sharpulo, Robert Agoyo vagy mások, miközben nem is tudtam, hogy készek olyan kockázatot jelentő területre is elmenni, ahol akár az életükkel kell fizetniük embertársaikért, miközben én...

Meg akartam osztani veletek néhány személy tapasztalatát, akik készek voltak mindent feláldozni a szolgálat oltárán. Sajnos a világszéles ADRA történetében vannak még az említettekhez hasonló esetek. Az Észak-erdélyi Egyházterületben, ahol én is tevékenykedem, szolgálatkész önkéntesek vesznek körül. A személyiségi jogokra való tekintettel nem írom le a nevüket, viszont nem hagyhatom szó nélkül az egyházterületünkben működő ADRA és a Humanitárius Börtönszolgálat között levő gyümölcsöző együttműködést.

Szeretnék köszönetet mondani azoknak, akik az ADRA Románia harminc éve alatt a tőlük telhető legnagyobb áldozatot hozták embertársaikért. Noha nem kellett az életünket adnunk a szolgálat során, Krisztus vére belső és mélységes ösztönzést jelentett számunkra. Bárcsak ne akkor akarjunk köszönetet mondani az ADRA szolgálattelvőinek, amikor ez már nem lehetséges! Azt is tudom, hogy az ADRA szolgálattelvői nem érmeknek, szépen kimondott vagy leírt szavaknak örvendenek, hanem az értük mondott imáknak, az önkéntesek szolgálatának, egy darab kenyérnek, amit felkínálhatnak a rászorulóknak. A lista nyitott marad, hogy beszélgethessünk róla, ha egy napon egy asztalnál ülünk majd. ■

Ioan Feier, az ADRA észak-erdélyi és máramarosi területi felelőse

A KÖVETKEZETESSÉG TITKA

Egy cselekedet értéke nem a megvalósításában, hanem annak tökélyre vitelében rejlik” – jelentette ki Dzsingisz kán, amikor sikerült egyesítenie az egymással harcban álló több száz mongol törzsből kettőt. A többi pedig már történelem.

A Mongol Birodalom volt az egyik legnagyobb kiterjedésű birodalom a világtörténelemben. Hasonlóképpen van ez bizonyos akciók, tervek megvalósításával is: értékelendő egy alkalommal jól tenni, segíteni, közbelépni, szükségletet betölteni, viszont a „tökély” a tartósságban, következetességben, állandóvá tételben rejlik. Egy intézményre, szervezetre vonatkozóan ezek a tényezők minden esetben érettségre, kitartásra mutatnak. Biztonságot, de főleg bizalmat nyújtanak. Ez a kép határozott módon olyan tulajdonságokra utal, amelyek csak a mennyei erőforrásból meríthetnek.¹

Gyönyörűen hangzik: „30 éves az ADRA Románia”! Nem egy év-két év, „valamikor...”, „egyszer...”, „a múltban...”, „történt, hogy...”, „egy bizonyos időszakban...”.

Az ADRA Románia 30 éve nem a véletlen műve. Egy ilyen összetett és hosszútávú tevékenység, az embertársakért végzett szolgálat nem magától értetődő ebben a mai világban. Igaz, hogy amikor a megvalósításról beszélünk, általában vonalat húzunk, jelentést írunk, és tisztán látjuk a gondviselést – Isten tervét a körülmények, a támogatások, a bezárt és a nyitott ajtók, bizonyos személyek közbelépése mögött... de ez nem minden. Tulajdonképpen ez az Ő része. Na de mi az emberé? Az isteni tulajdonságok némelyike jelen volt azokban, akik elhívást kaptak arra, hogy vezetők, szolgálattevők, szponzorok vagy önkéntesek legyenek az ADRA Románia kötelékében. Akárcsak a múltban, napjainkban is vannak ilyen tulajdonságokkal megáldott emberek. A történelem megismétlődik. Isten nem változik.

Ékes példa: József Egyiptomban. Esete két olyan tulajdonságot mutat be, amelyek mindig megtalálhatók azokban a személyekben, akik kiveszik részüket az embertársakért végzett szolgálatból.

Az iskolában már az első napokban azt mondják, hogy ha el akarsz érni valamit az életben, tanulnod, dolgoznod kell, fejlesztened a képességeidet. Nyilvánvaló a hozzáértés fontossága.² József volt a bibliai történelem egyik legsikeresebb embere. Hozzáértő volt, amire rátette a kezét, azt sikerre vitte. Rendkívüli módon ígéretes volt: utolsó rabszolgából lett rövid idő alatt Potifár házmestere, majd utolsó fogolyból a foglyok felvigyázója. Szabadulása után sikeresen igazgatta a birodalom gazdaságát hét éven keresztül, majd újabb hét évig az aszály idején. Bizonyára sokan beadták volna a felmondásukat e kihívások láttán. Ő azonban mindezt sikerrel véghezvitte! Íme, azok jellemtulajdonsága, akik arra hívtak, hogy vezessenek, dolgozzanak, támogassanak egy tartós projektet, egy állandó támogatási tevékenységet, az ADRA terveit.

Mindez azonban egyetlen dolgon áll vagy bukik. Van egy olyan tényező, ami védelmezi és szavatolja a hozzáértést, a megvalósítást és a sikert: a jellem. Ha a Potifár házában, sikere teljében, József paráznaságot követett volna el, mindent végérvényesen elrontott volna. Igen, nagyon fontos a jellem! Tulajdonképpen a legfontosabb.

E két tulajdonsága, hozzáértése és jellemessége segítette Józsefet a megvalósításaiban. Hozzájárulása nem véletlen- és alkalmoszerű volt, hanem tartós. A jellemesség és a hozzáértés végcélja pedig minden esetben az embertárs kell, hogy legyen. József élelmet adott a családjának, de az egyiptomiaknak és a környékbeli népeknek is.

„A Teremtő Isten nem csak gyermekei lelki életével törődik, hanem odafigyel életük fizikai vetületeire is. Nem elég prédikálni Isten országának jó hírét. Oda kell figyelniünk az emberek fizikai szükségleteire is. Az ADRA tevékenysége épp olyan elengedhetetlen, mint az Ige prédikálása és tanítása... Ezeket az elveket hirdette Jézus az Ő életében, hiszen prédikálta az Igét, betegeket gyógyított, és kenyeret adott az éhezőknek. A »ha nincs kenyér, akkor nincs Tóra« ősrégi Misna-rabbinikus mondas ebben az esetben is érvényes.”³ ■

Bogdan Vlad, az ADRA dél-erdélyi területi felelőse

1. „És olyan lesz, mint a folyóvizek mellé ültetett fa... és minden munkájában jó szerencsés lesz” (Zsolt 1:3). „Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz” (Zsid 13:8). „Minden ember a jó bort adja fel először, és mikor megittasodtak, akkor az alábbvalót: te a jó bort ekkorra tartottad” (Jn 2:10).

2. „Láttál-e az ő dolgában szorgalmatos embert? A királyok előtt állandó, nem marad meg az alsórendűek között” (Péld 22:29).

3. Seventh-Day Adventist International Bible Commentary, Pacific Press Publishing Association, 2016, 491. o.

TÚLSÁGOSAN DRÁGA HAJTÓMŰ? (II)

Az étrend szerepe a kognitív képességek fejlődésében

Anutricionális pszichiátria új tudományág, amely annak eredményeképpen jelent meg, hogy bizonyos összefüggéseket figyeltek meg az étrendet alkotó alapanyagok és a különböző pszichikai, magatartásbeli állapotok között.

A legújabb rendszerezett tanulmányok kimutatták a kapcsolatot az étrend és a közönséges mentális rendellenességek között, és általuk bizonyítást nyert a feltételezés, miszerint az egészséges étrendmodell csökkenti a depresszió kialakulásának kockázatát.¹ Ezek az étrendek jobbra növényi eredetűek, gyümölcsöt, integrál gabonaféléket, dióféléket ésogyorót, magvakat és halat tartalmaznak, korlátolt feldolgozási állapotban. Ezzel szemben ott vannak az intenzív feldolgozáson átment, zsírban és cukorban gazdag élelmiszerek, amelyek serdülő- és felnőtt korban fogyasztva kapcsolatba hozhatók az olyan pszichés zavarok megjelenésével, mint a depresszió vagy a szorongás. Hasonló bizonyítékokra derült fény a gyermekkorral kapcsolatosan is: az anya hiányos étrendje a terhesség alatt érzelmi és magatartásbeli zavarokat okozhat a gyermeknél.³

Vizsgálták bizonyos tápanyagok, mint például az omega-3 zsírsav hatását a depresszióra,⁴ vagy az N-acetil-cisztein befolyását a skizofréniára.⁵ Más kutatások az életmód szerepét hangsúlyozzák, és az étrend mellett további tényezőket is figyelembe vesznek, mint például a stresszt, az elhízást, a dohányzást és az alváshiányt.⁶ Mindezek hatással vannak a kognitív folyamatok romlásának patogén faktoraira, és gyulladást, oxidációs stresszt, valamint csökkentett neuroplaszticitást okoznak.⁷

A krónikus gyulladás a depresszióban, skizofréniában, demenciában és bipoláris zavarokban is szerepet játszó, gyulladást előidéző citokinek mennyiségének növekedése folytán alakul ki a szervezetben. Átfogó megfigyelések rámutattak, hogy a mediterrán étrend a gyulladással járó markerek értékeinek jelentős csökkenésével hozható összefüggésbe.⁸ A leginkább vizsgált marker a C-reaktív protein, ennek magas érzékenységgű frakciója (CRP < 3 mg/L és CRP-hs < 0,9 mg/L), valamint a vérsüllyedés (VSH < 22 mm 1 óra múltán férfiaknál vagy < 29 mm nők esetében).⁹

Az oxidatív stressz olyan szabadgyökök (prooxidánsok) felszabadulása révén alakul ki, amelyeket nem képesek semlegesíteni a sajátos sejtmolekulák, mint például az antioxidánsok (karotenoidok, E-vitamin, C-vitamin, szelén, Q10-koenzim és glutation), vagy az oxidgyökök tisztítását elősegítő enzimek (peroxidázis, katalázis és szuperoxid dismutáz).¹⁰ Az oxidatív stressz különböző krónikus betegségekért is felelős: magas vérnyomás, rák, bipoláris zavar. Még a skizofrénia esetében is kimutatták az oxidatív stressz szerepét, mivel jelentősen csökkent a glutation, a legerősebbnek tartott endogén antioxidáns szintje.¹¹ Ugyanez az oxidatív stressz figyelhető meg annak a depresszióknak az esetében is, amelyben alacsony antioxidáns szint mutatható ki.¹² Ilyen, antioxidánsokban gazdag élelmiszerek a gyümölcsök és a zöldségfélék – ezáltal beigazolódik a jótékony hatásuk az oxidatív stressz és a pszichikai képességek terén. Lehet, hogy éppen ezért éli át II. Nabukodonozor, Babilónia királya a világ első királyának, Ádámnak a bukását, mint ahogy az étrend-terápiáját is – amint erről a negyedik században élt Szír Efrém is írt.¹³ (1Móz 3:18; Dán 4:33)

Szintén a Biblia készlet arra, hogy feltegyük a kérdést: amennyiben tíznapos vegetáriánus étrenddel javítható a külső megjelenés, ahogyan Dániel és a barátai esetében is történt (Dán 1), ha az elmére (és a lélekre) is hatni szeretnénk, lehet, hogy évekre lesz szükségünk, amint azt Nabukodonozor esete is igazolja (Dán 4). Ez csupán egy dolgot jelent: az életmódunkon (beleértve az étrendünkön) már ma el kell kezdenünk változtatni!

Az agyi neuroplaszticitás a hippocampusban naponta hozzávetőleg 700 idegsejt képződését jelenti, amit neurogenézis néven is ismerünk.¹⁴ A neuroplaszticitáshoz társítható a tanulási- és memorizálási képesség, valamint az érzelmi állapotok ellenőrzése. A neurogenézisért is felelős agyi neurotrofikus faktor (BDNF) számszerűsített meghatározása kimutatta a karotenoidokban

A NUTRICIONÁLIS PSZICHIÁTRIA CONSTANTIN DINU

**A NEUROPLASZTICITÁSHOZ
TÁRSÍTHATÓ A TANULÁSI-
ÉS MEMORIZÁLÁSI KÉPES-
SÉG, VALAMINT AZ ÉRZELMI
ÁLLAPOTOK ELLENŐRZÉSE.**

PREKLINIKAI ÉS
KLINIKAI TANUL-
MÁNYOK IS
KIMUTATTÁK AZ
AGY-BÉLREND-
SZER-MIKRO-
BIOM TENGYEL-
MENTÉN ZAJLÓ
KÉTIRÁNYÚ KAP-
CSOLATREND-
SZER LÉTEZÉSÉT.
A MIKROBIOM
BÉLFLÓRA AZ
IDEGPÁLYÁS,
ENDOKRIN ÉS
IMMUNOLÓGIAI
MECHANIZMU-
SOK RÉVÉN HAT
A KÖZPONTI
IDEGREND-
SZERRE.

gazdag étrend jótékony hatását skizofréniában szenvedő betegek esetében 4 héttel a napi 8 adag gyümölcs és zöldség elfogyasztása után.¹⁵ A folyamat fordítottja is beigazolódott: az omega-3 zsírsavakban, polifenolokban, L-theaninokban és E-vitaminban gazdag étrend csökkentette a hippokampusz működését, mint ahogyan a zsirokban és cukorban gazdag étrend is.¹⁶ A túlzott kalóriabevitel csökkenti a szinapszisok (a motor beindításakor szikrát gerjesztő gyertya) plaszticitását és erejét, növeli a neuronális sebezhetőség kockázatát, több szabadgyököt termelve, mint amennyit az arra „szakosodott” sejtmechanizmusok képesek semlegesíteni,¹⁷ és ezzel valóságos ellenségként lép fel, amivel szemben az agynak minden erőforrást felhasználva kell harcolnia.

A fent említett három patogén folyamat közötti legfőbb közvetítő a **bél-mikrobióta**.¹⁸ Az emberi bélcsatornában különböző, egyedi mikroorganizmusok alkotják a *mikrobiótát*, ami baktériumokból, archebaktériumokból és vírusokból tevődik össze. Ezek a mikroorganizmusok egy hozzávetőleg másfél kilogrammos biomasszát alkotnak, amit az emberi test egyik szervének is tekinthetünk. A mikrobiom e mikroorganizmusok genomjainak (DNS-einek) az összességét jelenti. Az emberi testen és testben élő mikrobák száma enyhén magasabb az emberi sejtek számánál (az arány 57/43% az előbbi javára).¹⁹ A legújabb bizonyítékok alapján a mikrobiótának nemcsak

a metabolizmus szabályozásában, a szénhidrátok emésztési folyamatában és az örökölt vagy szerzett immunitás kialakulásában van kulcsfontosságú szerepe, hanem a szorongás, a depresszió vagy a demencia pszichopatológiai folyamataiban is.

Preklinikai és klinikai tanulmányok is kimutatták az agy-bélrendszer-mikrobiom tengely mentén zajló kétirányú kapcsolatrendszer létezését. A mikrobiom bélflóra az idegpályás, endokrin és immunológiai mechanizmusok révén hat a központi idegrendszerre. Az agy a maga során egy autonóm idegrendszer révén hat a bél-mikrobióta szerkezetére és működésére. Ez az autonóm idegrendszer pedig hatással van a regionális bélmozgásra, a béltranzitra, a bél-áteresztőképességre és a tápcsatorna-szekrécóra, beleértve az emésztőszervi, bél-endokrin hormonokat, melyek közvetlenül a bél-mikrobióta génkifejeződéseit alakítják. A bél-endokrin sejtek 5-hidroxitriptamint (szerotonint) választanak ki. Érdekes, hogy a szervezet szerotonintartalmának 95%-a a bél-endokrin rendszerben található, a fennmaradó 5% pedig az agyban.²⁰ A szerotonin tehát bél-endokrin sejtek által kiválasztott hormon, mely elsősorban a bélmozgást szabályozza, de a vérbe is kerül belőle, ahol megkötik a trombociták, így segítve elő különböző fiziológiai állapotok során az értágulást vagy az érösszehúzódást patológiai állapotok (érszűkület és magas vérnyomás)

esetén. A szerotonin emellett a központi idegrendszerben idegtranszmitterként szabályozza az érzelmi állapotokat, az étvágyat, az alvást és bizonyos kognitív funkciókat (tanulást, memorizálást).²¹ Egyes gyógyszerek, mint például a szelektív szerotoninviszavétel-gátlók (SSRI) meghosszabbítják a szerotonin által kifejtett stimulációs hatást a szinaptikus térben, és ezzel antidepresszáns hatást fejtenek ki.

A bél-mikrobióta legfontosabb szerepére kísérleti tanulmányok mutattak rá, és igazolták, hogy többféleképpen befolyásolhatja az agy egészségi állapotát.²² Megfigyelték, hogy különböző mechanizmusok révén hat a mentális betegségek fizio-patológiai folyamataira: módosítja a szerotoninergikus ingerületátvitelt, az agyi neurotrofikus faktor szintjét (BDNF), az ellenállási funkciókat, sőt még a hipotalamusz–agyalapimirigy-mellékvese tengely stresszre adott válaszait is.²³ Egy sokatmondó kísérlet során depresszióban szenvedő betegtől származó bél-mikrobiótát ültettek át kísérleti egerekbe, aminek következtében a rágcslók depresszióra utaló tüneteket kezdtek produkálni.²⁴ Ezután az egerek probiotikumokat és különböző élelmiszereket kaptak, aminek eredményeképpen kiváló javulás állt be a magatartásukban.²⁵

Egy másik jelentős kutatás az emésztőszervi érgát épségének szerepét hangsúlyozza, és igazolja a sokat vitatott „áteresztő bél szindrómát”. A magas zsírtartamú étrend hosszú távon árthat az agy egészségi állapotának, mégpedig úgy, hogy a bélnyálkahártyában megváltoztatja az érgát átjárhatóvá válik a bélflóra által termelt egyes poliszacharidok számára, amelyek aktiválják a bél falban található immunsejteket. Az így „felszentett” immunsejtek gyulladást okozó citokineket termelnek, és működésbe léptetik a nitrogén oxidációs folyamatait, nitrogén-oxidot, ebből kiindulva pedig reaktív oxigén-gyököket vagy szuperoxidot termelnek. Ilyenképpen alakul ki a szisztémás gyulladás,²⁶ aminek káros hatásai vannak a kognitív képességekre, és hozzájárulnak az Alzheimer-kór kialakulásához is.²⁷

Az agy egy nagy fogyasztású hajtómű? Igen, viszont rendkívüli rugalmas: háromszorosan hibrid, 86 milliárd „gyertyával” rendelkezik, és még akkor is „feljavítható”, ha a működésében már megjelentek a „kihagyások”. Olyan hajtómű tehát, amelynek az „élete” saját döntéseitől függ! Vajon ez előny, avagy hátrány? ■

Dr. Constantin Dinu, igazgató,
Egészségügyi Osztály, Romániai Unió

1. Opie R. S., O’Neil A., Itsiopoulos C. et al. (2015) The impact of whole-of-diet interventions on depression and anxiety: a systematic review of randomised controlled trials. *Public Health Nutr* 18, 2047–2093. o.
2. Lai J. S., Hiles S, Bisquera A. et al. (2014) A systematic review and meta-analysis of dietary patterns and depression in community-dwelling adults. *Am. J. Clin. Nutr.* 99, 181–197. o.
3. O’Neil A., Quirk S. E., Housden S. et al. (2014) Relationship between diet and mental health in children and adolescents: a systematic review. *Am. J. Public Health* 104, 31–42. o.
4. Sarris J., Murphy J, Mischoulon D. et al. (2016) Adjunctive nutraceuticals for depression: a systematic review and meta-analyses. *Am. J. Psychiatry* 173, 575–587. o.
5. Berk M., Malhi G. S., Gray L. J. et al. (2013) The promise of N-acetylcysteine in neuropsychiatry. *Trends Pharmacol. Sci.* 34, 167–177. o.
6. Berk M., Williams L. J., Jacka F. N. et al. (2013) So depression is an inflammatory disease, but where does the inflammation come from? *BMC Med.* 11, 200. o.
7. Zainuddin M. S. & Thuret S. (2012) Nutrition, adult hippocampal neurogenesis and mental health. *Br. Med. Bull.* 103, 89–114. o.
8. Estruch R. (2010) Anti-inflammatory effects of the Mediterranean diet: the experience of the PREDIMED study. *Proc. Nutr. Šoc.* 69, 333–340. o.
9. <https://patient.info/treatment-medication/blood-tests/blood-tests-to-detect-inflammation>
10. <https://www.sciencedirect.com/topics/neuroscience/oxidative-stress>
11. Dean O. M., van den Buuse M., Bush A. I. et al. (2009) A role for glutathione in the pathophysiology of bipolar disorder and schizophrenia? Animal models and relevance to clinical practice. *Curr Med Chem* 16, 2965–2976. o.
12. Moylan S., Berk M., Dean O. M. et al. (2014) Oxidative & nitrosative stress in depression: why so much stress? *Neuroscience Biobehavior Rev.* 45, 46–62. o.
13. Henze M. H., *The Madness of King Nebuchadnezzar: the Ancient Near Eastern Origins and Early History of Interpretation of Daniel 4*, pag 162–166. o.
14. Silene M.A. Lima, Wallace Gomes-Leal, Neurogenesis in the hippocampus of adult humans: controversy “fixed” at last; *Neural Regen Res.* 2019 Nov; 14 (11): 1917–1918. o.
15. Guimaraes L. R., Jacka F. N., Gama C. S. et al. (2008) Serum levels of brain-derived neurotrophic factor in schizophrenia on a hypocaloric diet. *Prog. Neuropsychopharmacol. Biol. Psychiatry* 32, 1595–1598. o.
16. Marx W., Moseley G., Berk M. and Jacka F. N., Nutritional psychiatry: the present state of the evidence, in *Proceedings of The Nutrition Society: September 2017*, 2. o.
17. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2805706/>
18. Slyepchenko A., Maes M., Jacka F. N. et al. (2017) Gut microbiota, bacterial translocation, and interactions with diet: pathophysiological links between major depressive disorder and non-communicable medical comorbidities. *Psychot-her Psychosom* 86, 31–46. o.
19. <https://www.bbc.com/news/health-43674270>
20. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6047317/>
21. <https://en.wikipedia.org/wiki/Serotonin>
22. Fung T. C., Olson C. A. & Hsiao E. Y. (2017) Interactions between the microbiota, immune and nervous systems in health and disease. *Nat Neurosci* 20, 145–155. o.
23. Dinan T. G. & Cryan J. F. (2012) Regulation of the stress response by the gut microbiota: implications for psychoneuroendocrinology. *Psychoneuroendocrinology* 37, 1369–1378. o.
24. Kelly JR., Borre Y., O’Brien C. et al. (2016) Transferring the blues: depression-associated gut microbiota induces neurobehavioural changes in the rat. *J. Psychiatr. Res.* 82, 109–118. o.
25. Bravo J. A., Forsythe P., Chew M. V. et al. (2011) Ingestion of Lactobacillus strain regulates emotional behavior and central GABA receptor expression in a mouse via the vagus nerve. *Proc Natl Acad Sci USA* 108, 16050–16055. o.
26. Maes M., Kubera M., Leunis J. C. et al. (2013) In depression, bacterial translocation may drive inflammatory responses, oxidative and nitrosative stress (O&NS), and autoimmune responses directed against O&NS-damaged neopeptides. *Acta Psychiatr Scand* 127, 344–354. o.
27. Bredesen D., *Regain Your Brain – episode transcripts*, Published by Online Publishing & Marketing, LLC, 2018, 34. o.

AMIKOR GYENGE VAGYOK, AKKOR VAGYOK ERŐS

Az embereket mindig lenyűgözték veszélyesen élő, kalandvagyó társaik. Mi mással lehetne magyarázni a „James Bond 007” filmciklus sikerét? Ian Fleming a brit szuper-ügynökről készült, huszonöt filmből álló sorozatával több mint egymillió dollárt keresett. A Bond-filmek mindegyike veszélyes gonosztevőket, egzotikus fegyvereket, ötletes eszközöket, gyors autókat és még annál is gyorsabb nőket sorakoztat fel. Sámson viselkedésben és életstílusban is annyira Bond-szerű, hogy akarva-akaratlanul is arra gondolunk, vajon Ian Fleming nem a személyéből ihletődött-e? Sámson fiatal, erős, jóképű, öntelt, bátor és javíthatatlan szívtipró volt. Ha Sámson ma élne, híres atléta vagy akciófilmhős lenne. A Szentírás hősei közül egyikben sem rejlett annyi tehetség és potenciál, mint Sámsonban. De ahelyett, hogy a hit és a hazaszeretet regénybe illő hőségévé nőtte volna ki magát, Sámson inkább egy silány szappanopera szereplőjéhez hasonlít. Sámson nevének jelentése „fényes”, „napfényes”, a szülei nagyon jól választottak neki nevet. Tudták, hogy a reménység fénysugarának kellett volna lennie abban az élethelyzetben, amiben a népe akkor élt. Mindenestre a „felhős” egy kicsit jobban illett volna rá, mivel sosem teljesített a képességeihez méltó módon.

Vajon Isten szánt volna-e kilencvenhat bibliaverset az Ő drága Igéjéből Sámson történetére, ha nem lenne benne egy erőteljes üzenet? Biztosan nem. Ezért én úgy gondolom, ideje Sámson, a bajnokot újra felfedezni.

Hajlamosak vagyunk felületesen viszonyulni a korlátokhoz

Miután megszületél, azonnal takaróba tekertek, és egy kerek akváriumhoz hasonló kiságyba helyeztek. Aztán amikor hazavittek, a szüleid betettek egy rácsos börtönhöz hasonló kiságyba. Eleinte ezek a korlátozások egyáltalán nem zavartak. De a motorikus fejlődéseddél egy időben, ahogy a mobilitásod nőtt, kezdted úgy érezni, hogy túlságosan korlátozzák a szabadságodat. A korlátozások az élet tartozékai. És bár az éltünket morogva töltjük el miattuk, és próbálunk ezektől a korlátoktól mielőbb megszabadulni, el kell ismernünk, hogy nem tudnánk sokáig élni nélkülük. Vizsgáljuk meg azokat a különleges utasításokat, amelyeket az Úr angyala adott Sámson édesanyjának. Mózes 4. könyve 6 fejezete részletesen leírja, mi-
ben állt a nazireusi fogadalom. Tartózkodniuk kellett az esztelen (szeszese italok), tisztátalan (halottak) és

szükségtelen dolgoktól (hajvágás). Isten úgy rendelte el, hogy Sámson az egész életét így töltsse, nem csupán egy-két hónapot. Megterhelőnek tűnik, ugye? Mintha az Úr minden jót meg akart volna tiltani Sámsonnak. De ennél többről volt ott szó. Isten alkotta Sámson, és nagyon jól ismerte személyiségét. Tudta, hogy erős „alfa-vezérként” eltökélt és vakmerő, merész és impulzív, nyughatatlan és gondatlan lesz. Ezért helyezte őt Isten a nazireusi fogadalom alá. Ez volt az Ő módszere arra, hogy Sámson a kontrollvesztéstől megóvja. Ha tudatosan áthágtad az Isten által lefektetett korlátokat, a végén megkötöznek, és meg is szegényitenek.

A testi vágyak vonzalma

Amikor először találkozunk Sámsonnal, Timnátban sétál. Azt szeretnénk hinni, épp a terven dolgozik, és nemsokára összegyűjti testvéreit a filiszteusok elleni harcra. Nos, hát úgy tűnik, csak azért van ott, hogy szemügyre vegye a lányokat. Képzeld el, amint a nőkre kacsingatva, mosolyogva végigmegy Timnát utcáin. Végül meglátott egyet, aki felcsigázta az érdeklődését. Nem tudjuk a nevét, és semmi mást róla, csak annyit, hogy megtetszett Sámsonnak, kellett neki, és a fejébe vette, hogy minden áron megszerzi magának. Így kezdődött el Sámson élethosszig tartó küzdelme testi vágyaival.

A bujaság két nagyon súlyos tévedésre viszi rá az embert. Elfeledteti vele a lelki érveket. Egyáltalán eszébe sem jutott, hogy a lánnyal való barátkozás lelki következményeit is figyelembe vegye. A bujaság ráveszi az embert, hogy Isten tervét mellőzze. A filiszteusok elűzését kellett volna tervezgetnie, ehelyett ő az esküvőjét tervezi! Képzeld el, amint épp méretet vesznek az esküvői öltönyöd elkészítéséhez, miközben neked a menyasszonyod családját kellene megtámadnod! Sajnos sokszor engedünk a testi vágyaknak! A Szentlélek ereje által uralkodnunk kell vágyaink fölött! Nem téveszthetjük szem elől a dolgok lelki vetületét!

Gyakran semmibe vesszük a jó tanácsokat

Ha a jó tanácsok aranyból lennének, milliomosok lennénk. Ez az egyetlen értékes dolog, amiből mindenkinek jut. Csakhogy a jó tanács olyan, akár az orvosság: kizárólag akkor hat, ha be is veszed. És ez az a pont, ahol sok erős ember bajba jut. Nevezheted akár büszkeségnek is, vagy éppen makacsságnak. Tény, hogy az erős emberek sokszor mintha meg lennének kötözve,

és a dolgokat a saját elképzelésük szerint csinálják még akkor is, ha ennek katasztrofális következményei lesznek. A mi Sámsonunk a tökéletes példa erre. Ő és a timnáti álombarátnő egyáltalán nem voltak egymásnak valók. Semmi közös nem volt bennük, de Sámson már el is újságolta szüleinek, hogy őt akarja feleségül venni. Fizikai vonzódás volt csupán, amiből kimaradt a józan ész, és ez halálra ijesztette a szüleit. Könynyű megérteni, miért tanácsolták, találjon egy kedves izraelita lányt, és azzal kössön házasságot. El kellett volna fogadnia a tanácsukat. Az Egyesült Államok elnökei Washingtontól Trumpig ezért vették körül magukat kabinetvezetőkkel és tanácsosokkal. Ez nem a gyengeség jele. Ez a bibliai reménység jele: elfogadni a jó tanácsot!

Hajlamosak vagyunk megszegni a szabályokat

Elérkezett az esküvő ideje, és Sámson egy utolsó látogatást tett Timnába, hogy elintézzon még pár dolgot. Útban arrafelé eszébe jutott az oroszlánnal való találkozása. Azon tűnődött, vajon mi lett az oroszlán tetemével. Eldöntötte, hogy megnézi, és azzal le is tért az útjáról, a küzdelem színhelyét keresve. Megtalálta az oroszlán tetemét, és benne a méhrajt, amely beleköltözött. Szokatlan jelenet volt, mert a méheket nem vonzzák az állati tetemek. A legyek és a kukacok előzőnlik a holt testeket, a méhek viszont nem. Ezek

a méhek azonban benne voltak az oroszlántetemben, és ott volt a kívánatos mézük is. Ez az egyetlen eset, amikor semmiféle nyomás nem nehezedett Sámsonra – sem az ellenségei, sem a hormonjai nyomása. Ragyogott a nap, csicseregtek a madarak, és egyetlen szép lány sem volt a láthatáron. De ő így is talált módot rá, hogy vétkezzen. Sámson nazireusi fogadalmáról van szó. A fogadalomban az állt, hogy elkerül mindent, ami tisztátalan. És mivel a tetemmel való érintkezés során minden tisztátalanná válik, a méz is tisztátalan volt. És nehogy azt hidd, hogy ezt Sámson nem tudta. Istenfélő szülők gyermekeként nőtt fel, akik az ótestamenti törvények legapróbb részleteit is megtanították neki. Biztos lehetsz benne, hogy Sámson nagyon jól tudta, mik a szabályok, de ő nem törődött ezzel. Tartsd tiszteltben a szabályokat és a törvényeket, mert azok védenek meg bennünket!

Ugyanazokat a hibákat követjük el

Miután a menyasszonya elárulta őt, visszament a lány házához intézkedni. Egy kecskét is vitt magával ajándékba, aminek – még ha nem is olyan illatos, mint egy virágcsokor vagy egy doboz csokoládé – figyelemreméltó értéke lehetett abban a kultúrában. Miközben látjuk, ahogy a kecskét maga után vonszolva andalog a lány ajtaja felé, tudjuk, hogy a bajok közepébe sétál. Bevallom, jön, hogy odakiáltok neki: „Sámson, mégis mit gondolsz, mit csinálsz?! Nem veszed észre, hogy nem lesz jó vége, ha folytatod a kapcsolatot ezzel a lánnyal?! Hányszor kell megégetned magad, mielőtt megtanulod a leckét?!” Érdekes módon ez nem az egyetlen alkalom, amikor Sámson elköveti ugyanazt a hibát. Folyton a filiszteus asszonyokkal társalgott, és végül megengedte Delilának, hogy addig nyaggassa, míg el nem árulta erejének titkát. Előzőleg a timnáti szépség is addig kérlelte, míg a találós mesének a megfejtését el nem mondta neki. Hajlamosak vagyunk elkövetni ugyanazokat a hibákat. Tanuljunk a hibáinkból, és próbáljuk meg nem megismételni azokat!

Hajlamosak vagyunk túl biztosra menni

Képzeld el őt kis szerelmi fészkeben Delilával. Sámson Delila nyertes lottószelvénye lett.

A filiszteus vezetők alattomban megkeresték, és megkérték, találja ki, hogy lehetne Sámsont legyőzni és elfogni. Világos, hogy Delilának hatalmas összeget kínáltak fel. Első három kísérlete, amivel fel akarta fedni Sámson erejének a titkát, csúfosan végződött. Végül Delila komolyra fordította a szót, és kijátszotta

**ÖNISMERET
BALLA
LORÁND**

**A SZENTLÉLEK EREJE
ÁLTAL URALKODNUNK
KELL VÁGYAINK FÖLÖTT!
NEM TÉVESZTHETJÜK
SZEM ELŐL A DOLGOK
LELKI VETÜLETÉT!**

a „Te nem is szeretsz engem!” kártyát. Sámson idegei felmondták a szolgálatot, megadta magát, és elárulta titkát: „Borotva nem volt soha az én fejemem”. Delila sikelesen álomba ringatta Sámson, tovább simogatta a haját és masszírozta a fejét, miközben egyik fonatot a másik után levágta, míg végül a haja és az ereje is odalett. Számomra a történet szomorú versei közül a legszomorúbb a következő: „Kimegyek most is, mint egyébkor, és lerázom a kötelékeket; mert még nem tudta, hogy az Úr eltávozott őtőle.”

Az Úr eltávozott tőle... Lehet ennél bármi is dermesztőbb? Sámson egész életében biztosra vette a legnagyobb áldásokat is, amiket kapott. A szüleit. Elhívását. Fogadalmát. Erejét. Biztonságát. És Istenét. Mindent olyan könnyen vett. Annyira hozzászokott már ahhoz, hogy megszerezze, amit akar, akkor, amikor akarja, ha egyáltalán ritkán gondolt az ajándékokra, amik mindezt lehetővé tették számára. Vagy ami még fontosabb: az ajándékok Ajándékozójára. Úgy vélte, erőtartaléka és találékony-sága sosem fog kiapadni. Minden biztonnal azt tervezte, hogy borotvaélen táncolva éli az életét, és majd idős korban fog meghalni egy gyönyörű, fiatal nő karjai között.

Sámson elfogása és megvakítása után a filiszteusok Gázába vitték, ott börtönbe vetették, és lisztet őrltettek vele. Kiiktatták első számú közellenségüket. Szerencsétlenségükre ezután irányt váltottak, és elkövték az emberiség történetének legnagyobb baklövését: elfelejtették folyamatosan visszavágni Sámson haját. Ez olyan, mintha az amerikaiak elfognák Oszama bin Ladent, de elfelejték lelakatolni a cellája ajtaját. A hullámvasút utolsó szakasza döbbenetes. Miután megismerjük Sámson elfogásának és megkínzásának szörnyű részleteit, a Biblia közli velünk: „De az ő fejének haja újra kezdett nőni.” És ebből a kijelentésből tudjuk: eljött az idő, hogy bekapcsoljuk a biztonsági öveket. Sámson vak szemével a menny felé fordult, és ahhoz az Istenhez szólt, akit egész életében kvázi semmibe vett: „Uram, Isten, emlékezzél meg, kérlek, én rólam... Hadd vesszek el én is a filiszteusokkal!” Sámson „nagy erővel megrándította az oszlopokat” – lélegzetviasszafojtva figyelünk –, „és rászakadt a ház a fedelmekre és az egész népre, mely abban volt, úgy hogy többet megölt halálával, mint amennyit megölt életében.” Sámson életének legfontosabb mozzanata a halála volt. Élete leghűségesebb pillanata halálának módjában mutatkozik meg. És élete leggyőzedelmesebb fejezete is a halála, amikor végre teljesíti elhívását, hogy Isten népét megmentse.

Sámson halála két dologban is különbözik a Jézus halálától

Sámson elsősorban azért került Dágon templomába, mert nem volt képes Isten parancsa szerint és az Ő dicsőségéért élni. Jézus azonban mindig az Atya dicsőségéért élt, és a mi engedtlenségünk miatt halt meg. Másodszorban Sámson halála elérte azt a korlátozott szerepet,

amiért Isten felemelte őt, mert „ő kezdi majd megszabadítani Izráelt a Filiszteusok kezéből.” Jézus halála meghozta a szabadulást „egyszer és mindenkorra”, mindenki számára.

Sokféle szempontból Sámson végzete előrevetíti a Jézus halálát:

- Először is mindkettejüket olyan személy árulta el, aki barátan álcázta magát – Delila és Júdás.
- Mindkettejüket idegen elnyomók kezébe adták.
- Mindkettejüket megkínózták, lánkra verték és nyilvánosan megszégyenítették.
- Mindkettejüket arra kérték, hogy szerepeljenek (bár Sámsonnal ellentétben Jézus ezt megtagadta).
- Mindketten kinyújtott karral haltak meg.
- Mindkettejük esetében úgy tűnt, az ellenség leigázta őket, mégis halálukban győztek ellenségeik felett.
- Mindketten megmentők voltak.
- Otniel és Ehud egész Izráelt egybegyűjtötte, hogy harcoljon elnyomóival, Debora és Bárak két törzset hívott össze, Gedeonnak csupán 300 embere volt. Akárcsak Jézus, Sámson is egyedül hajtottá végre a felszabadítást, amikor senki nem kérte erre, és senki nem látta.

Sámsonban felfedezhetjük – jobban, mint bármely más bíraban – a „győzelmes vereség” motívumát. Sámson története úgy kezdődik, hogy megismerkedünk egy erős emberrel, akiről kiderül, hogy gyenge, ellenben egy gyenge emberrel végződik, aki valójában erősebb, mint bármikor volt előtte.

Ez az evangélium! Jézus azért vállalta a gyengeséget, hogy általa erős legyen.

Azonban mégis van egy végső, nagyon fontos különbség Sámson és Krisztus között. Sámson temetésével véget ér az ő uralkodása. Története ezzel befejeződött. Jézus temetésével viszont a történet folytatódik, egy új szakaszba lép. Ő a sír után is uralkodik. Ő, aki gyengévé vált azért, hogy megmenten minket, erővel és hatalommal örökké uralkodni fog. Kereszténnyé válni és keresztényként élni egy ehhez hasonló út bejárását feltételezi: gyengévé válni, hogy megerősödjünk. Csak azok nyerik el Krisztus igazságát, akik elismerik igazságtalanságukat. Csak azok képesek félelem és csüggedés nélkül élni, akik tudják, hogy életük és erejük kegyelemből származik. Csak azok fedezhetik fel az Istentől származó erőt, akik ismerik saját gyengeségüket.

A remény hősei tudatosan gyengékké vállnak, hogy megerősödjenek. Amikor gyenge vagyok, akkor vagyok erős – mondja Pál. Csak azok fedezhetik fel az Istentől származó erőt, akik ismerik saját gyengeségüket; azt az erőt, amely segít elkerülni a Sámson életében is feltűnő csapdákat. Ne hagyd senkinek, hogy elvegye tőled az örök élet reményét! ■

Balla Loránd, a Kiadványok és Etnikai Csoportok Osztály igazgatója, Romániai Unió

GABRIEL VOINEA (1926. július 11. – 2020. július 31.)

Voinea Gabriel az öt fiúgyermek közül harmadikként született Nicolae és Elena Voinea családjába 1926. július 11-én, Bukarestben. Édesapja lelkész volt, ezért gyermekkorát azokban a kerületekben töltötte, ahol édesapja szolgált. Édesanyja szerető odafigyelésének örvendhetett, akitől kitaratást és szorgalmat tanult. Édesapjától, aki 45 évesen meghalt, megtanulta szeretni és szolgálni az egyházat és a testvériséget.

Az elemi iskola után Târgoviște városának kereskedelmi iskolájában tanult, szabad idejében pedig dolgozott, így enyhítve a család anyagi terheit.

Tizenhat éves korában beiratkozott a méhkerti miszióiskolába. Tandíjának fedezése érdekében előbb az intézmény farmján dolgozott, majd könyvelési munkát vállalt az iskolában. 1945-ben, 19 éves korában szövetséget kötött az Úrral, Hrant Artinian lelkipásztor keresztelte meg. A teológiai szemináriumban töltött két év után az Unió könyvelési osztályán szolgált.

A misszióiskolában szoros barátságot kötött többek között Dumitru Popa, Victor Diaconescu, Teodor Niculescu és Aurel Pălășan testvérekkel.

1950. január 15-én, egy zord, de annál örömtelibb napon, a fővárosi „Labirint” gyülekezetben házasságot kötött Elisabeta Scrobotvici testvérnővel, akivel együtt kimondhatatlan áldásokban részesültek több mint 69 éven keresztül. Isten három gyermekkel ajándékozta meg őket, akik a maguk során új és csodálatos tapasztalatokat szereztek Istennel. Első gyermekük, Lorena, 1952-ben született.

Voltak nehéz időszakok is az életükben, amikor a hitük meg lett próbálva. Ilyen volt az 1959-es év ősze is, amikor a kommunista karhatalom letartóztatta őt és az Unió több alkalmazottját. A fővárosi rendőrségen több mint 100 napon át vallatták őt és az egyház alkalmazottait. Bár hatalmas nyomást gyakoroltak rá, kegyetlen bánásmódban részesült és éhezették, mégis hű maradt az Úrhoz, és töretlen hitről tett bizonyosságot.

A fogdában töltött idő alatt gondolatai odahaza időztek, a szülés előtt álló felesége és az alig 7 éves kislánya mellett. A gondviselés Istene vele volt a cellában, és a családjával is odahaza. Letartóztatása után 3 héttel született meg „reménysége”, Nadia-Gabriela.

E nehéz megpróbáltatásokban a család megtapasztalta a „Labirint” gyülekezet szeretetét, és éléskamrájuk kicsinek bizonyult a kapott adományok befogadására, mert Isten barátok által gondoskodott a családról.

A vizsgálati fogság végén beigazolódtott az igazságtalanul letartóztatottak ártatlansága. Szabadulása után különböző bukaresti egészségügyi intézmények könyvelési

osztályán dolgozott. Mindenhol hűséggel megtartotta a szombatot, és ezen a téren is különleges tapasztalatokat szerzett Istennel.

Az 1964-es év újabb fontos tapasztalatot jelentett számára, amikor ismét hálát adott Istennek a kettős ajándékért: a rég várt fiúgyermekért és a most már öttagú család számára fontos három szobás lakásért.

Kedvelt közösségében, a „Labirint” gyülekezetben már fiatal korától kezdve odaadó és szeretetteljes szolgálatot végzett gyermek-szombatiskolai tanítóként, szombatiskola-vezetőként, fődiakónusként, presbiterként vagy egyszerű diakónusként. Az 1980–1985-ös időszakra az Unió bizottságának laikus tagjává választották. Nyugdíjba vonulása után is készségesen válaszolt az egyház felhívásaira. Segített a Bukarestben megtartott nyilvános evangelizációk megszervezésénél, valamint Méhkerten a nyugdíjas lelkészek évenkénti találkozásának előkészítésében.

Meghatározott napi program szerint egész életében tanulmányozott és imádkozott feleségével együtt. Szeretett hitvestársa egy évvel ezelőtt megpihent, de ő folytatta ezt a lelki gyakorlatot, mígnem a betegség folytán tehetetlenné vált. És mi maradt ekkor? Az Úr kezébe helyezte életét, imádkozott, énekelt, előbb hangosan, később már csak gondolatban, miközben szemében folyton ott ragyogott a lépteit mindig is igazgató Isten ígéretének bizonyossága. Utolsó szavaival a következőket utaltotta: „Akarok találkozni az Úr Jézussal.”

2020. július 31-ének hajnalán, 94 évesen, az odaadással lángoló fáklya lassan-lassan kialudt, Megváltója pihe-nésre szólította őt.

Hálát adunk Istennek a szüleinkért. Hálások vagyunk szeretetükért, hitükért, mindazért, amit nyújtottak nekünk és amire tanítottak. Kérjük az Urat, hogy soha ne tévesszük szem elől az ösvényt, hanem azon maradván éljünk ama bizonyossággal, hogy Isten kegyelméből és szeretetéből egyszer majd viszontlátjuk őket.

„Ezt mondja az Úr: Tartsd vissza szót a sírástól és szemeidet a könnyhullatástól, mert meglesz a te cselekedetednek jutalma...” (Jer 31:16). ■

Lejegyezte: **Nadia és Victor Safta.**

SZIGETI JENŐ (1936–2020)

A közösségi médiában és élő szóban tarlóúzként terjedt a hír, hogy dr. Szigeti Jenő testvér 2020. augusztus 28-án, 84 éves korában megpihent, ami egyszerre a szomorúság és a remény könnyeit csalta sokak szemébe. Jóllehet tudtuk, hogy nála is telnek az évek,

hogy egészségi gondjai vannak, távozása mégis meglepett, mert szerettük volna, hogy kellemes jelenlétével és áldott szolgálataival még sokáig közöttünk maradjon. Bölcsességében az Úr jónak látta, hogy sok terhet viselő szolgálja megpihenjen. Habár fáj az elválás, tudjuk, hogy Isten sosem vét hibát. Távozása veszteség az egész Kárpát-medencei magyar adventista közösségnek, mert Istentől kapott lelki ajándékaival úgy sáfárkodott, hogy egy időben a mindenkié volt: anyaországiaké és külföldön élőké egyaránt. Ezért mindannyian a magunkénak tartjuk őt, gondolatban tisztelettel adózunk a koporsója mellett, és osztozunk a család gyászában.

Szigeti Jenő 1936. december 29-én született Budapesten a Szigeti Jenő és Irén adventista lelkészcsalád első gyermekeként. Az adventista gyülekezetben nőtt fel, és élete végéig nyíltan vállalta Krisztust és egyházát. Egyszer Kolozsváron, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem meghívottjaként előadásokat tartott a diákoknak. A helyi újságból szereztem tudomást arról, hogy este nyílt órát tart. Timis testvérral megleptük, helyet foglaltunk a teremben a diákok és más érdeklődők között. Öröm volt hallani, ahogy az előadásban nyíltan vállalta identitását: „Édesapám adventista lelkész volt, én is adventista lelkészként szolgáltam...” Krisztus váró ember volt!

Lelki ajándékait az Úr és egyháza, az egész társadalom rendelkezésére bocsátotta. Gyermekkori vallomása végigkísérte életét: „Nem szabad ellent mondani a szolgálatra való elhívásnak, a szolgálatra való felkérést vállalni kell, vállalni erőnk felett is!” Ezért mindig ott szolgált, ahol szükség volt rá, Magyarországon vagy a határokon túl. Szolgált lelkipásztorként, egyetemi tanárként, Unió-elnökként. Nem írok iskolai éveiről, sem diplomáiról vagy kitüntetéseiről. Jenő bátyánk folyton tanult és tanított. Nyolcvan éves korában megjelent életrajzi könyvében vallotta: „Isten tanítani küldött”. Hogy csinálta? Szeretettel, hozzáértéssel, Isten és ember iránti szeretettel.

Élete és szolgálata összefonódott Erdéllyel is, ahova gyakorta látogatott feleségével, Gyopival együtt, aki hűséges támasza volt a szolgálatban. „1994 után több baráti meghívást kaptam Erdélybe, ahol kemény szolgálatok vártak rám” – írta fentebb említett könyvében. Bizony, vállalta a kemény munkát. Erdélyi szolgálataiból csupán néhányat említek: prédikált gyülekezeteinkben, nyilvános evangelizációkat tartott, tanított az évenkénti „Erdélyi Magyar Lelkészek Továbbképzésén”, de laikus képzőkön is. Nem hiányozhatott a Marosvásárhelyen 2013-ban megrendezett „Erdélyi Magyar Adventisták” első kongresszusáról sem, de szívesen látott vendég volt a Reménység (Speranța) Tv stúdiójában is. Szolgálata Istent dicsőítő, az emberek számára áldás, bátorító és gyakorlati volt. Személyesen sokat tanultam tőle az előadásain és az együtt eltöltött idő alatt is. Jenő bátyánk tudós volt, s ugyanakkor a szeretet és alázat példaképe. Távozásával a „magyar adventizmus nagy lexikonja becsukódott egy időre” –, mondta egy kortárs munkatárs a napokban. Hiányozni fog nekünk.

Szigeti Jenő testvér 2020. augusztus 28-án elaludt. Lélekben készült rá. Erről tanúskodik „Várnak odaát” című verse is: *Megnyúltak az utak, / fáradt lábaimban csak a / régi rohanások emléke maradt. / Tántorgó lépteim fájnak, / de valahol belül a szívemben / a régi utazások emléke / egyre hangosabban muzsikál, / s én napról napra biztosabban / tudom, hogy várnak odaát.*

Kevesebben lettünk egy Erdély-barát, szerető szívű szolgálóval. Marad a gazdag örökség: személyes és közösségi emlékek, tartalomban lelki, gazdag és gyakorlati példákkal fűszerezett prédikációk, felvételek, több mint száz könyv és több ezer cikk, amelyek felbecsülhetetlen értéket képviselnek, s mindenek felett a remény, amit oly meggyőzően vallott, miszerint Jézus jön és találkozunk. Ilyenkor a TKV-hagyaték jut eszembe, amit az immár nyugovóra tért nemzedék nevében Moldován Vilmos lelkipásztor így fogalmazott meg: „Tovább kell vinnetek!” Erre az egyetlen helyes válasz: Továbbvisszük, Isten segítségével!

Szigeti Jenő testvér búcsúztatására szeptember 27-én 15 órai kezdettel a péceli Unióközpontban kerül sor, majd szűk családi körben helyezik nyugalomra.

„Mert én tudom, hogy az én Megváltom él, és utoljára az én porom felett megáll” (Jób 19:25) ■

A SZÜLŐ ÉS GYERMEKE KÖZÖTTI KÖTŐDÉS

A szülő és gyermeke közötti kötődés az egyik legszebb és legfontosabb érzelmi kapcsolat az életben, ami azonban nem minden esetben alakul ki és fejlődik optimális feltételek között. A működésképtelen kötődés negatívan hat a gyermek és a későbbi felnőtt viselkedésére.

Tanulmányok igazolják, hogy a szülő és gyermeke közötti kötődés típusa határozza meg a legjobban, hogy a gyermek milyen kapcsolatot alakít majd ki a saját gyermekével, amikor a maga során szülővé válik. Természetesen vannak kivételek: némely esetben azok a gyermekek, akik nem részesültek egészséges szülői ragaszkodásban, de képezik magukat, képesek optimális kapcsolatokat kiépíteni nemcsak a gyermekeikkel, hanem a körülöttük élőkkel is.

A családok mentális egészségével foglalkozó pszichoterapeuták szerint legalább négy kötődéstípus létezik, mellyel meghatározható, hogy egészséges-e a kapcsolatunk a gyermekeinkkel, és hogy mit tehetünk a helyzet kiigazítása érdekében.

Biztonságos kötődés

A biztonságos kötődés áldásait élvező gyermeknek van önbizalma, és biztonságban érzi magát. Szabadon, félelem nélkül fedezi fel a külvilágot, hiszen tudja, hogy mögötte szerető szülők állnak, akik tárt karokkal fogadják, és szeretetet, biztonságot kap tőlük. Ezek a gyermekek magabiztos, önazonossággal rendelkező felnőttekké válnak, és képesek lesznek egészséges kapcsolatok kiépítésére.

Szorogó kötődés

Itt azokat a szülőket kell megemlítenünk, akik valamilyen oknál fogva a szülői szerepet csak időszakszerűen vállalják fel. Az a szülő, aki néha jelen van, néha pedig nincs, aki időnként betölti a gyermek szükségleteit, máskor viszont nem, a bizonytalanság érzetét, zavart, félelmet és bizalmatlanságot kelt gyermekében, aki így szorongóvá válik.

Kerülő kötődés

Az ilyen kötődés következményeként a gyermek kialakít magának egy álfüggetlenséget. Úgy viselkedik, mintha nem lenne megoldandó problémája vagy betöltendő szüksége, és próbálja minimalizálni vagy akár háttérbe szorítani az

érzelmeit. Azt tanulja meg, hogy ha biztonságban akarja érezni magát, nem kell hangot adnia a szükségeinek és az érzelmeinek, és a távolságtartásra törekszik. Felnőttkorban szintén távolságtartó lesz, fél a túlzott közeledéstől, intimitástól, sebezhetőnek érzi magát, vagy fél kimutatni, hogy bizonyos mértékben függ valakitől. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a kisgyermeknek nemcsak fizikai, hanem érzelmi szükségei is vannak, amelyeket a szülőknek kell betölteniük.

Dezorganizált kötődés

Olyankor alakul ki, amikor a szülőök magatartása nem következetes. Például, némelykor, egy adott helyzetben nevetnek, máskor viszont dühösök, vagy felemelik a hangjukat, egy szóval kiszámíthatatlanul viselkednek. Ennek következményeképpen a gyermek nem tudja, mit tegyen és hogyan szerezze meg azt, amire szüksége van. Vágyik arra, hogy odamenjen a szüleihez, hogy biztonságban érezze magát, de amint próbál közeledni, egyre inkább félelmet érez. A biztonságérzet hiányában „érzelmi rendetlenséget”, ellentmondásos érzelmeket él át.

Ha kellő módon érzelmezzük ezeket a kötődési típusokat és azok hatásait a gyermek életére, a jövőre nézve egészséges kötődési modellt alakíthatunk ki, amelyben a gyermek érzi, hogy szeretik, biztonságban van, szabad és nem kell félnie. Pál apostol teljes körű, kimerítő tanácsot ad arra vonatkozóan, hogy milyennek kell lennie a szülő-gyermek kapcsolatnak: „Ti, gyermekek, szót fogadjatok a ti szüleiteknek az Úrban; mert ez az igaz. Tiszteld a te atyádat és a te anyádat (ami az első parancsolat ígérettel), hogy jól legyen néked dolgod, és hosszú életű légy e földön! Ti is, atyák, ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek azokat az Úr tanítása és intése szerint!” (Eféz 6:1–4) ■

**EGÉSZSÉGES
KAPCSOLATOK
COSTEL
GOGONEAȚĂ**

**HA KELLŐ MÓDON
ÉRZELMEZZÜK EZEKET
A KÖTÖDÉSI TÍPUSOKAT
ÉS AZOK HATÁSAIT
A GYERMEK ÉLETÉRE,
A JÖVŐRE NÉZVE
EGÉSZSÉGES KÖTÖDÉSI
MODELLT ALAKÍTHATUNK
KI, AMELYBEN
A GYERMEK ÉRZI, HOGY
SZERETIK, BIZTONSÁGBAN
VAN, SZABAD
ÉS NEM KELL FÉLNI.**

Costel Gogoneață, lelkipásztor, a bukaresti AMÍCUS Diákegyesület káplánja, leendő pszichoterapeuta

JELENTŐSÉGTELJES PRÓFÉTIKUS PÁRHUZAM

Az ótestamentumi Ezsdrás és Nehémiás könyvei tömör leírást nyújtanak a második kivonulásról, a babilóniai fogságból való szabadulásról. Túl azon, hogy mennyire foglalkoztatta a Babilont elhagyókat Isten ügye, és mennyire odaadóan, áldozatkészen vállalták a templomi szolgálatok újjászervezését és Jeruzsálem újjáépítését, elénk van tárva a 70 prófétikus hét fontos időtartama, ami egyben a leghosszabb, 2300 évre vonatkozó prófétikus időszak kezdete is.

„Hetven hét szabatott a te népedre és szent városodra, hogy vége szakadjon a gonoszságnak, és bepecsételtessék a bűn, és hogy eltöröltsék a hamisság, és elhozsák az örök igazság, és bepecsételtessék a látomás és a próféták, és felkenetessék a Szentek Szentje. Tudd meg azért és vedd eszedbe: a Jeruzsálem újjáépítése felől való szózat keletkezésétől a Messiás-fejedelemig hét hét és hatvankét hét van, és újra megépítetnek az utcák és a kerítések, még pedig viszontagságos időkben.” (Dán 9:24–25)

Ezsdrás könyvében megtalálható Artaxerxész király Kr. e. 457-ben, uralkodásának hetedik esztendejében kiadott rendelete. E történelmi dátum hitelességét Isaac Newton tanulmányai is igazolják. Miközben Círus és Dárius korábbi rendeletei kizárólag a templom újjáépítésére vonatkoztak, ez a rendelet Jeruzsálem vallási és adminisztratív újjáépítéséről szól. Ezsdrás imája is tartalmazza azt a megjegyzést, amely igazolja Artaxerxész rendeletének e jellegzetességét: *„Mert szolgálak vagyunk mi, de szolgaságunkban nem hagyott el minket a mi Istenünk, hanem hozzánk fordítá irgalmasságát Perzsiának királyai előtt, hogy megelevenítene bennünket, hogy felemelhessük a mi Istenünk házát, és megépíthessük annak romjait, és hogy adjon nekünk bátorságos lakást Júdában és Jeruzsálemben”* (Ezsdr 9:9).

A 490 naptári évnek megfelelő 70 prófétikus hét mintegy „kivágatott” (a Károli-fordítás szerint: „szabatott”) a hosszabb, 2300 éves időszakból, és ezzel a 70 éves babilóniai fogság után Isten egy új kegyelmi időszakot szabott meg Izrael népe számára.

A fogság hosszát azok a szombatévek határozták meg, amelyeket a nép nem ünnepelt meg. Ez derül ki a bibliai leírásból: *„Hogy beteljesedjék az Urnak Jeremiás szája által mondott beszéde, míg lerója a föld az ő szombatjait, mert az elpusztulás egész ideje alatt nyugovék, hogy beteljenek a hetven esztendők”* (2Krón 36:21).

A fogság ideje alatt kellett tehát „bepótolni” a 490 évet (70 × 7). Amennyiben ez összefüggő időszakot jelent,

a következő periódusról van szó: Kr. e. 1096 – Kr. e. 606. Ezen időszak kezdeti éveiben még Sámuel volt Izrael bírája. A nép egyhangúan követelt királyt magának, ami különösen elszomorította a prófétát, mivel az izraeliták tulajdonképpen a teokrácia rendszere ellen lázadtak. *„És monda az Úr Sámuelnek: Fogadd meg a nép szavát mindenben, amit mondanak néked, mert nem téged utáltak meg, hanem engem, hogy ne uralkodjam felettük”* (1Sám 8:7).

Egy évvel később, Kr. e. 1095-ben kezdődött el Saul király uralkodásának ideje. Ebből következtethetünk a szombatévek megünneplésének elhanyagolására. A királyi udvar fenntartása új adók kivetését tette szükségessé, amit a nép valószínűleg úgy próbált ellensúlyozni, hogy nem ünnepelte meg a szombatévet.

A babilóniai fogság után a végtelenül irgalmas Isten újabb 490 éves kegyelmi időszakot adott népének. Sajnálatos módon, a periódus végén a választott nép ismét eltávolodott Isten Fiától, de most már sokkal súlyosabb formában („Nem királyunk van, hanem császáruk!” – Jn 19:15), aminek csúcspontjaként következett be Jézus Krisztus keresztre feszítése. A nép sorsának végső megpecsételését István vértanú kivégzése jelentette, akinek személyében elutasították a Szentlélek utolsó felhívását. Ekkor Kr. u. 34-et írtak, épp a 70 prófétikus év, az Izraelnek mint népnek adatott kegyelmi idő végét jelentő évet. Egyénileg azonban az üdvösség bárki számára elérhető az egész világra kiszabott kegyelmi idő lejártáig.

A 2300 éves prófétikus időszak 1844-ben ért véget. Az Üdvözítő keresztre feszítésének idején, a húsvét ünnepétől kezdődően a ceremóniális ünnepek matematikai pontossággal változtak át az „árnyékból” valósággá. Isten Bárányának feláldoztatása pontosan húsvétkor következett be; a meglóbált kéve napján feltámadt Jézus és vele együtt sokan a szentek közül (ez volt Jézus áldozatának első zsengeje); és az első keresztyényekre éppen pünkösd napján szállt alá a Szentlélek. Van viszont még három ceremóniális ünnep: a kürtzengés napja, az engesztelés napja és a sátoros ünnep.

Ezen ünnepek teljesedésének prófétai utalására találunk Dán 8:14 versében: *„És monda nekem: Kétezer és háromszáz estéig és reggelig, azután kiderül a szenthely igazsága.”*

E három ünnep közül a legnagyobb jelentőséggel az engesztelés napja bír, és a szöveg is erre utal. Ennek az ünnepnek a függvényében határozható meg a másik

kettőnek az ideje. A kürtzengés napja csupán hirdeti az engesztelés napjának közeledtét, a sátoros ünnep pedig a lelki betakarítás ünnepét képezi, azt az alkalmat, amely az érlelés folyamatától függ, ezért nincs a jelképrendszerben konkrétan meghatározva az esemény naptári dátuma. A Jelenések könyvében sem a búza betakarításának (az igazak begyűjtésének), sem a szőlő szüretelésének (a sajtótaposással szemléltetett gonoszok megbüntetésének) nincs pontosan meghatározva az időpontja. Ezek az események az érleléstől függően fognak bekövetkezni (Jel 14:15–20), vagyis akkor, amikor véglegessé válik az emberek Istennel szembeni magatartása: „*Indítsd a sarlódat és arass; mert a földnek aratni valója megszáradt... Bocsásd a te éles sarlódat, és szedd meg a föld szőlőinek gerezdeit; mert megérték annak szőlői.*”

Még ez a látszólag apró részlet is az isteni jószágot és igazságot helyezi előtérbe. Ez azt jelenti, hogy senki sem fog azért elveszni, mert Isten túl korán lezárja a kegyelmi időt.

A Szentély jelképes megtisztítására az engesztelés napján került sor. Más szóval, 1844-ben egy fontos munkának, a „vizsgálati ítéletnek” kellett elkezdődnie.

Ennek a különösen fontos eseménynek a hirdetése nem csupán tíz nappal az engesztelés ünnepe előtt kezdődött el – ahogyan előírta a ceremóniális törvény –, hanem tíz prófétikus nappal azelőtt. William Miller 1833-tól kezdődően hirdette a „Szentély megtisztításának” fontosságát, ami az ő értelmezésében a Föld büntől való megtisztítását és Jézus Krisztus visszajövetelét jelentette.

Ha már meghatároztuk a 2300 éves prófétai ív e két pillérét, a Kr. e. 457., valamint a Kr. u. 1844. évet, érdekes hasonlóságot fedezhetünk fel az időszak kezdetén és végén zajló események között:

1. Három egymást követő király (Círus, Dárius, Artaxerxész) rendelete teszi lehetővé a kivonulást Babilonból és a hazatérést Izrael földjére, és ugyancsak 3 angyali üzenet szólítja fel Isten gyermekeit, hogy hagyják el a lelki Babilont (Jel 14.).

2. Kr. e. 457-ben Ezsdrás vezetésével izraeliták (főként lévíták) egy csoportja tér haza Babilonból, a prófétikus ív másik végén pedig tömegesen hagyják el az emberek a különböző keresztény egyházakat, és megalapítják az advent mozgalmat.

3. A történelmi Babilonból csak a Noéhoz, Dánielhez és Jóbhoz hasonló embereknek volt esélyük szabadulni: „*És ha volna ez a három férfiú benne: Noé, Dániel és Jób: akkor ők az ő igazságukkal a maguk lelkét megszabadítanák, azt mondja az Úr Isten*” (Ezék 14:14). Hasonló lelki jellemtulajdonságokról beszél a harmadik angyal üzenete is (Jel 14:12):

– a szentek béketűrése (Jób legfontosabb jellemtulajdonsága)

- a parancsolatok megtartása (Dániel legfontosabb jellemtulajdonsága)
- Jézus hite (Noé legfontosabb jellemtulajdonsága)

4. A hazatérő lévíták nagy száma és a templomi edények hazahozatala megteremtette a lehetőséget a templomi szolgálatok helyreállítására Jeruzsálemben. Az advent mozgalom pedig újra a világ figyelmének középpontjába állította a mennyei Szentélyben folyó szolgálatokat, különösképpen a vizsgálati ítélet kezdetét.

5. A következő időszak a babilóniai ostrom idején ledöntött falak és kapuk helyreállítására vonatkozik. Az advent mozgalom azt a küldetést kapta, hogy tömje be azokat a réseket, amelyeket a lelki Babilon okozott Isten törvényének védőfalán. A lutheri protestantizmus visszahelyezte a maga méltó helyére a második parancsolatot, az advent mozgalom pedig a negyediket.

6. Mindkét kivonulás során reformot vezettek be a szombat-ünnepelésre vonatkozóan.

7. Mindkét esetben egyfajta csalódást éltek át a Szentéllyel kapcsolatosan. Az első kivonulás során a csalódást az okozta, hogy a Zorobábel által újjáépített templom dicsősége elmaradt a salamoni templom dicsőségétől, 1844-ben pedig a csalódás az Üdvözítő dicsőséges eljövételének késlekedése miatt következett be.

8. A Prófétság Lelkének jelenléte mindkét kivonulás során tisztázott bizonyos dilemmákat és csalódásokat. Próféta – nevezetesen Aggeus, illetve E. G. White – kaptak tisztázó üzeneteket. Zorobábel temploma később részben Isten Fiának emberi testben megjelenő dicsőségében, az 1844-es várakozók csalódását pedig egy világ-szélesre terebélyesedett mű, és a korai várakozók kis csoportjával ellentétben az üdvözültek sokkal bőségebb aratása fogja kompenzálni.

9. Az első kivonulás a siker örömművel, a földi Jeruzsálemben megtartott hatalmas ünneppel zárult, a második kivonulás sikere pedig a mennyei Jeruzsálemben lesz megünnepeelve.

Az előző kivonulás sikere bátorításul szolgál, és a második kivonulás sikeréről biztosít bennünket. ■

A VÉGŠŰ KIVONULÁS EMILIAN NICULESCU

**AZ ADVENT MOZGALOM
AZT A KÜLDETÉST KAPTA,
HOGY TÖMJE BE AZOKAT
A RÉSEKET, AMELYEKET
A LELKI BABILON
OKOZOTT ISTEN TÖR-
VÉNYÉNEK VÉDŐFALÁN.
A LUTHERI PROTES-
TANTIZMUS VISSZAHE-
LYEZTE A MAGA MÉLTÓ
HELYÉRE A MÁSODIK
PARANC SOLATOT,
AZ ADVENT MOZGALOM
PEDIG A NEGYEDIKET.**

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelkipásztor

„ELVÉTEHETIK-É A PRÉDA AZ ERŐSTŐL?”

„ELVÉTEHETIK-É A PRÉDA AZ ERŐSTŐL, ÉS MEGSZABADULHATNAK-É AZ IGAZAK FOGLYAI?” AZ ÚR PEDIG ELLENTMONDÁST NEM TŰRŐ VÁLASZT AD: „IGEN, ÍGY SZÓL AZ ÚR, AZ ERŐSTŐL ELVÉTEHETNEK A FOGLYOK IS, ÉS MEGSZABADUL A KEGYETLEN ZSÁKMÁNYA.” A KERESZTÉNY-SÉG LEGÁDÁZABB ELLENSÉGÉBŐL LETT A KRISZTUS LEGBUZGÓBB ÉLHARCOSA. KÉSŐBB BÁTTRAN, BÁR ALÁZATTAL JELENTETTE KI: „MERT ÉN VAGYOK A LEGKISEBB AZ APOSTOLOK KÖZÖTT.”

Pál apostol védő beszédet mondott Agrippa király, Festus kormányzó és a jelenlevő magas beosztású államférfi előtt. Többek között kijelentette: „Én bizonyára elvégeztem vala magamban, hogy ama názáreti Jézus neve ellen sok ellenséges dolgot kell cselekednem” (Csel 26:9).

Ez volt a meggyőződése, és így is cselekedett: sok mindent tett a názáreti Jézus neve ellen. Jelen volt István megkövezésénél, őrizve a „tanúbizonyosságok” ruháit (lásd Csel 7:58). A következő fejezet pedig pontosít: „Saulus pedig szintén javallta az ő [István] megöletését” (Csel 8:1). Vagyis, a tárzusi Saulus István megöletése mellett szavazott.

Aztán következett az üldözés: „És támada azon a napon nagy üldözés a jeruzsálemi gyülekezet ellen... Saulus pedig pusztítá az anyaszentegyházat, házról-házra járva, és férfiakat és asszonyokat elővonszolva, tömlöcbe veti vala” (Csel 8:1, 3). A leírás pedig így folytatódik: „Saulus pedig még fenyegetéstől és öldökléstől lihegve az Úrnak tanítványai ellen, elmenvén a főpaphoz, kére ő tőle leveleket Damaszkuszba a zsinagógákhoz, hogy ha talál némelyeket, kik ez útnak követői, akár férfiakat, akár asszonyokat, fogva vigye Jeruzsálembé” (Csel 9:1–2).

Aztán Agrippa király előtt a következőképpen vallott: „Én bizonyára elvégeztem vala magamban, hogy ama názáreti Jézus neve ellen sok ellenséges dolgot kell cselekednem. Mit meg is cselekedtem Jeruzsálemben: és a szentek közül én sokat börtönbe vetttem, a főpapoktól való felhatalmazást megnyervén. Sőt mikor megölettetének, szavazatommal hozzájárultam. És minden zsinagógában gyakorta büntetvén őket, káromlásra kényszeríttem; és felettébb dühösködvén ellenük, kergettem mind az idegen városokig is” (Csel 26:9–11).

Megtérése után nem sok időre, amikor épp Jeruzsálemben tartózkodott, Isten egy látomásban figyelmeztette őt: „Siess és menj ki hamar Jeruzsálemből: mert nem veszik be a te tanúbizonyoságtételedet én felőlem” (Csel 22:18). Pál a következőképpen válaszolt: „Uram, ők maguk tudják, hogy én tömlöcbe vettem és vertem zsinagógánként azokat, akik hisznek vala te benned: és mikor ama te mártíroznak, Istvánnak vére kiontaték, én is ott állék és helyeslém az ő megöletését, és őrizém azoknak köntösét, akik őt megölték” (19–20. v.).

Ilyen volt a tárzusi Saulus, a „Gamáliel lábainál” képzett teológus, aki „buzgó lévén az Istenhez” (3. v.). Vagy, ahogy később vallott magáról: „Mert hallottátok, mint forgolódtam én egykor a zsidóságban, hogy én felette igen háborgattam az Isten anyaszentegyházat, és pusztítottam azt. És felülmúltam a zsidóságban nemzetembeli sok kortársamat, szerfelett rajongván atyai hagyományaimért” (Gal 1:13–14).

Bár súlyos előélete volt, sosem titkolta múltját: „Ki előbb istenkáromló, üldöző és erőszakoskodó valék...” (1Tim 1:13).

Az Úr Ésaías próféta által tette fel a kérdést: „Elvétethetik-é a préda az erőstől, és megszabadulhatnak-é az igazak foglyai? Igen, így szól az Úr, az erőstől elvétetnek a foglyok is, és megszabadul a kegyetlen zsákmánya” (Ésa 49:24–25). Igencsak jól ismerjük, hogy miként szabadult meg a tárzusi Saulus, aki a keresztények letartóztatása végett ment Damaszkuszba. Útközben vakító fény áradt rá, és meghallotta az Úr hangját: „Saul, Saul, mit kergetsz engem?” (Csel 9:4). „És monda: Kicsoda vagy, Uram? Az Úr pedig monda: Én vagyok Jézus, akit te kergetsz” (5. v.).

A megrémült Saul feltette a kérdést: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” (6. v.). Az Úr utasította, hogy menjen be a városba, ahol majd megmondják neki, mit kell tennie. Három napig vak volt, aztán az Úr elküldte hozzá Ananiás prófétát, aki rávetette a kezét, és Saulus visszanyerte a látását. Megkeresztelkedett, és teljes szívvel csatlakozott a keresztény mozgalomhoz. Így lett belőle – a leírás szerint – a „legnagyobb keresztény teológus és misszionárius.”

Ismétlem Isten szavát: „Elvétethetik-é a préda az erőstől, és megszabadulhatnak-é az igazak foglyai?” Az Úr pedig ellentmondást nem tűrő választ ad: „Igen, így szól az Úr, az erőstől elvétetnek a foglyok is, és megszabadul a kegyetlen zsákmánya.” A kereszténység legádázabb ellenségéből lett a Krisztus legbuzgóbb élharcosa. Később bátran, bár alázattal jelentette ki: „Mert én vagyok a legkisebb az apostolok között, ki nem vagyok méltó, hogy apostolnak neveztessem, mert háborgattam az Istennek anyaszentegyházat. De Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok; és az ő hozzám való kegyelme nem lőn hiábavaló; sőt többet munkálkodtam, mint azok mindnyájan de

nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme” (1Kor 15:9–10).

Elvétellett a préda az erőstől: „Az ütközetben elesett tábornok nagy vesztesége hadseregének; halála azonban nem jelent az ellenségnek erő-többletet. Ha azonban egy kiváló férfiú az ellenséggel egyesül, nemcsak szolgálata hiányzik, hanem feltétlenül előnyhöz jutnak azok, akikhez csatlakozott. Ha az Úr a társusi Saul a damaszki úton egyszerűen agyonsújtja, akkor az üldöző hatalmat nagymértékben gátolta volna. Isten azonban gondviselésében nemcsak megkímélte Saul életét, hanem őt meg is térítette. Ezáltal az ellenfél egyik hőst az ellentáborból Krisztus oldalára állította. Pált, a gyakorlott szónokot és szigorú kritikust, kinek határozott elvei voltak. Ez a rettenthetetlen és elvhű férfiú éppen azokkal a tehetségekkel rendelkezett, amelyekre az ifjú gyülekezetnek szüksége volt” (Ellen G. White, *Az apostolok története*, 124. o.).

Térjünk vissza Pál válaszához, amit Agrippa király és kísérete előtt adott: „Én bizonyára elveztem vala magamban, hogy ama názareti Jézus neve ellen sok ellenséges dolgot kell cselekednem” (Csel 26:9). Jézus ellen már eleget tett, viszont, amint a Megváltó a maga oldalára állította őt, egész lényével, élete végéig az Úrhoz ragaszkodott. Íme, vallomásai:

– „Mert nékem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség” (Fil 1:21).

– „De amelyek nékem egykor nyereségek valának, azokat a Krisztusért kárnak ítéltém. Sőt annak feletté most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: akiért mindent kárba veszni hagytam és szemétnek ítélek, hogy a Krisztust megnyerjem, és találtsam Őbenne, mint akinek nincsen saját igazságom a törvényből, hanem van igazságom a Krisztusban való hit által, Istentől való igazságom a hit alapján: hogy megismerjem Őt, és az Ő feltá-

madásának erejét, és az Ő szenvedéseiben való részesülésem, hasonlóvá lévén az ő halálához; ha valami módon eljuthatnék a halottak feltámadására” (Fil 3:7–11).

– „Mert nem végeztem, hogy egyébről tudjak ti köztetek, mint a Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettéről” (1Kor 2:2).

– „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít” (Fil 4:13).

– Amikor Agabus próféta megerkezett Cézaréába, Filep evangélista házába, és azt hirdette, hogy Pált le fogják tartóztatni Jeruzsálemben, a jelenlevők könyörögtek az apostolnak, hogy ne menjen oda: „Mikor pedig ezeket hallottuk, kérők, mind mi, mind az oda valók, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. De Pál felele: Mit műveltek sírván és az én szívemet kesergetvén? Mert én nemcsak megkötöztetni, hanem meghalni is kész vagyok Jeruzsálemben az Úr Jézusnak nevéért” (Csel 21:12–13).

Aki ellen hajdanán annyi mindent cselekedett, de Akit megtérése után annyira szeretett és szolgált élete végéig, az Úr Jézus nevéért fejezték le végül Rómában.

Tisztázzuk: az isteni igazsághoz hűségnek kell lennünk „mindhalálig” (Jel 2:10). Minden eszközzel, minden formában és minden körülmények közepette ezt az igazságot kell hirdetnünk. De meggyőződése, hogy meg kell vizsgálnunk viszonyulásunkat Az iránt, Aki ezt az igazságot adta számunkra, Aki szeretett bennünket, és Önmagát adta érettünk.

Nem hagyhatom ki Philip Schaff gyönyörű szavait: „Krisztus személye számomra a legbiztosabb és legszentebb, épp olyan biztos, mint saját létezésem, sőt, még biztosabb: hiszen Krisztus él bennem, és létezésem egyetlen értéke Ő. Megváltóm nélkül semmi vagyok; Ővele pedig minden, ezért Őt a viláért sem cserélném el” (*Krisztus személye*, 8. o.).

Többet járni a Megváltóval, többet lenni közösségben Ővele, mélyebben szeretni Őt. Jussunk el mi is arra a boldog tapasztalatra, amit a Pállá lett Saulus élt át, aki a változás és odaszentelődés eme ékes példáját hagyta ránk: „Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus; amely életet pedig most testben élem, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta érettém” (Gal 2:20). Ámen! ■

**KRISZTUS
A MINDEN!
ȘTEFAN
RADU**

**KRISZTUS SZEMÉLYE
SZÁMOMRA A LEG-
BIZTOSABB ÉS LEG-
SZENTEBB, ÉPP OLYAN
BIZTOS, MINT SAJÁT
LÉTEZÉSEM, SŐT, MÉG
BIZTOSABB: HISZEN
KRISZTUS ÉL BEN-
NEM, ÉS LÉTEZÉSEM
EGYETLEN ÉRTÉKE Ő!**

Dr. Ștefan Radu, nyugdíjas lelkipásztor

A TOTALITÁRIUS RENDSZERBŐL A DEMOKRÁCIÁBA

A VÁLTOZÁS TAPASZTALATA ORBÁN JANOS

**TUDTAM, HOGY
A RÁCSOKON TÚL
EMBEREK VANNAK,
AKIKNEK NAGYON SOK
VILÁGOSSÁGRA VAN
SZÜKSÉGÜK, HISZEN
SÖTÉTSÉGBEN ÉLNEK.
SZERETNÉNEK ÚJ
ESÉLYT KAPNI, SZERET-
NÉNEK MEGVÁLTOZNI.**

Azok közé tartozom, akik egy olyan rendszerben éltek, amely mindent elnyomott, ami Istennel volt kapcsolatos. Egy szép erdélyi településen, Szamosújváron születtem, nevelkedtem, és éltem hosszú éveken át. Valahányszor az utam a város keleti felén vezetett át, messze elkerültem a börtön épületét, még rá sem mertem nézni... Akkor nem hittem volna, hogy évek múltán abban a kegyelemben lesz részem, hogy a szamosújvári fegyház falain belül hirdethetem az isteni megváltás Igéjét. Aztán 1990-től lelkesíti tevékenységeim egyik prioritása lett a börtönmisszió.

A 138. zsoltár 8. verséből megértetem, hogy Istennek jól meghatározott célja van a szolgálatomra vonatkozóan:

„Elvégzi értem az Úr. Uram, a te kegyelmed örökévaló: ne hagyj el a te kezeidnek alkotásait!”

Tudtam, hogy a rácsokon túl emberek vannak, akiknek nagyon sok világosságra van szükségük, hiszen sötétségben élnek. Szeretnének új esélyt kapni, szeretnének megváltozni. Valaki így fogalmazott: „Minden ember elé egy cél van helyezve, ami lehet a pénz, a hírnév, a bosszú, a változás a jóra... ám Isten nélkül az élet céltalan, és

ha az élet céltalan, akkor értelme sincs, és ha az élet értelmetlen, akkor jelentéktelenné, reménytelenné válik.”

Az évek során abban az örömben volt részem, hogy a börtönben olyan emberekkel találkozhatam, akik Isten kegyelméből megtapasztalták azt a változást, amit mi sokszor elképzelhetetlennek tartunk.

Ez alkalommal egy 87 éves idős néni esetét említem meg, aki a 11 éves börtönbüntetése végéhez, a szabaduláshoz érkezett. Valamikor őt is szerették, tisztelték úgy a családban, mint a társadalomban, csak hogy idős kora ellenére egy megdöntetlen cselekedete miatt a család, a barátok és a társadalom is hátat fordított neki. Meglepett, amikor a börtön vezetőségének egyik tagja hozzám fordult: „Lelkész úr... több egyháznál próbálkoztam már, de sehol nem találtam megoldást. Ez a 87 éves néni néhány nap múlva szabadul, már a csomagja is össze van állítva, de nincs hová mennie. A családja nem hajlandó visszafogadni. Nem tud neki segíteni?” A magam során nagyon boldog voltam, hogy egyetlen telefonhívás elég volt ahhoz, hogy a „Pulsul Vietii” Idősek Otthona igenlő választ adjon a kérésemre. Horváth József igazgató a következő szavakkal válaszolt a hívásomra: „Lelkész testvér, az ágy elő van készítve, bármikor jöhetnek!” Kellemesen meglepett a börtön személyzetének hozzáállása, látható módon örültek annak, hogy az idős néni helyzete megoldódott. Ám a 87 éves asszony története nem ért itt véget. Néhány hónap múlva a családja visszafogadta őt. Az unokái jöttek el, hogy hazavigyék.

Isten jósága határtalan. Ha Őt szolgáljuk, olyan emberekre találunk magunk körül, akik szeretnének megváltozni, új utakon járni, fontossági sorrendjükön változtatni. Lehetünk mi az eszközök Isten kezében, és akkor Ő elvégzi általunk a munkát.

„Tartozunk pedig mi, az erősek, hogy az erőtlenekek erőtlenségeit hordozzuk...” (Róm 15:1). ■

Orbán János, szamosújvári lelképásztor

FELFÜGGESZTETT PRÓFÉCIÁK (I)

Bevezetés

Az Adventszemle e havi számával új ciklust kezdünk, melynek témáját a Szentírás azon igaz próféciai képezik, amelyek nem teljesedtek és nem is fognak beteljesedni. Ideiglenes jellegű próféciaikról van szó, amelyek vagy csak nagyon kis mértékben, vagy pedig egyáltalán nem teljesedtek be. Nem meghiúsult jövődölések ezek, nem Isten kudarcát bizonyító, be nem teljesedett próféciaik, hanem felfüggesztett jövődölések, amelyeket végül az Isten terveit végérvényesen felfedő apokaliptikus próféciaik és az evangéliumok kifejeznek.

Ezek a próféciaik azért is érdekesek és nevelő jellegűek, mert általuk megérthetjük Isten terveit és jellemét az emberekkel való viszonyában. Egy másik ok arra, amiért érdemes foglalkozni velük, az, hogy téves értelmezéseik drámai módon hatással vannak a többi, végidőre vonatkozó bibliai jövődölések értelmezésére. A mindennapi próféciaik beteljesedését Isten feltételekhez köti: csakis akkor válnak valóra, ha bizonyos feltételek a maguk során szintén beteljesednek:¹

Jeremiás 18:1–10: „Az a beszéd, amelyet az Úr beszélt Jeremiásnak, mondván: Kelj fel és menj le a fazekasnak házába, és ott közlöm veled az én beszédeimet! Lemenék azért a fazekas házába, és imé ő edényt készít vala a korongon. És elromla az edény, amelyet ő készít vala, és amelyet mint agyag volt a fazekas kezében, és azonnal más edényt készíté belőle, amint a fazekas jobbnak látta megkészíteni. És szóla az Úr nékem, mondván: Vajon nem cselekedhetem-é veletek úgy, mint ez a fazekas, oh Izráel háza? – ezt mondja az Úr. Imé, mint az agyag a fazekas kezében, olyanok vagytok ti az én kezemben, oh Izráel háza! Hogyha szólok egy nép ellen és ország ellen, hogy kigyomlálom, megrontom és elvesztem [lásd: Jer 1:10; 31:28; 45:4]: de megtér az a nép az ő gonoszságából, amely ellen szólottam: én is megbánom a gonoszt, amelyet rajta véghezvinni gondoltam. És hogyha szólok a nép felől és ország felől, hogy felépítem, beültem. De ha a gonoszt cselekszi előttem, és nem hallgat az én szómra: akkor megbánom a jót, amellyel vele jót tenni akartam.”

Ez a rendkívüli felfedezés megmagyarázza az összes meghiúsult próféciait. Isten tudtára adta Ábrahámnak, hogy a Kánaán öröklésére tett ígéret nem teljesedik azonnal az ő fia által, hanem majd csak azután, hogy lezármazottai négy évszázadon (nemzedéken) keresztül rabsorsban élnek egy idegen országban (1Móz 15:13–16),

„mert az emoreusok gonoszsága még nem telt be.” Bizonyos próféciaik teljesevése tehát optimista vagy pesszista feltételekhez kötött.

A Gógra vonatkozó nagy jövődölés

A végidővel kapcsolatos leglátványosabb forгатókönyvek közé tartozik a Gógra vonatkozó prófécia, amely két fejezetet is magába foglal Ezékiel könyvében (38–39). Megértése megkönnyítése érdekében meg kell jegyeznünk, hogy a mellékelt vázlat alapján mi a helye ennek a próféciaának az Ezékiel könyvében. Mindenekelőtt vegyük sorra, mit tartalmaz a könyv.

Az első 24 fejezet Jeruzsálemnek és Júdeának szól, amely megsemmisül és babiloni rabságba jut. A 25–32. fejezetek hasonló fenyegetéseket fogalmaznak meg más népek számára. A 33–36. közti szakasz felváltva tartalmaz figyelmeztetéseket és ígéreteket a zsidók, illetve fenyegetéseket a szomszédos népek számára. És végül a 37–48. közötti szakasz jövődöléseket foglal magában Izrael hazatelepedésére vonatkozóan a babilóniai száműzetést követően. A Gógra vonatkozó prófécia Izrael viszatelepedésének idejével kapcsolatos.

A prófécia teljesevéseinek megjövendölt ideje

Érdekes tény, hogy sokan, akik ezt a próféciait értelmezik, úgy vélik, hogy a vég idején kerül sor a beteljesedésére, holott a lehető legnyilvánvalóbb, hogy Izraelnek a babiloni száműzetés utáni hazatelepedésének korában kellett volna beteljesednie. Isten a számkivetés idején ígéretet tett Ezékielnek arra vonatkozóan, hogy viszsza fog vezetni a népet az anyaországba egy új szövetség keretében, és nemcsak a zsidókat, hanem az efráimitákat és a többi törzseket is. Jegyezzük meg viszont, hogy ez az új szövetség nem a Jézus Krisztus evangéliuma volt, hanem a Sínai-szövetség megújítása, amely szövetségben szó van a templomról, a papokról és a lévitákról, az áldozatokról, szertartásokról, naptári ünnepekről, valamint a Dávid házának uralkodásáról.

Góg inváziójára közvetlenül a száműzetést követően kellett volna sor kerülnie, amikor is Izrael ugyan

AZ ISTENI SZÁNDÉK FLORIN LAIU

ISTEN TUDTÁRA ADTA ÁBRAHÁMNAK, HOGY A KÁNAÁN ÖRÖKLÉSÉRE TETT ÍGÉRET NEM TELJESEDIK AZONNAL AZ Ő FIA ÁLTAL, „MERT AZ EMOREUSOK GONOSZSÁGA MÉG NEM TELT BE.” BIZONYOS PRÓFÉCIÁK TELJESÉDÉSÉRE FELTÉTELEKHEZ KÖTÖTT.

már visszatelepedett, de politikai és katonai szempontból még felkészületlen volt: „nyugalomban vannak és bátorságosan laknak”; „mindnyájan kőfal-kerítés nélkül, sem zárjuk, sem kapujuk nincs nekik” (Ez 38:8, 11–12, 14). Feltesszük a kérdést azoknak, akik a mai Izrael államra alkalmazzák ezt a próféciaát: védtelenek lennének-e a mai zsidók, és ugyanakkor nyugalomban, gondtalanul élnek-e? Ezékiel azonban egyértelműen fogalmaz, amikor a babiloni hazatelepedésre utal, mivel végig a nép száműzetés előtti bűneihez, a babiloni rabsághoz mint büntetéshez, és végül a hazatéréshez viszonyít (Ez 39:23–29). Egyáltalán nem sugallja azt, hogy a jövődőlés teljesedésére 2500 évet kellene várni!

A próféciaát a 37–48. fejezetek tartalmazzák, ahol más helyreállítás van megígérve. A jövődőlés azonban csak nagyon kis mértékben és korántsem kielégítő módon következett be. Izrael (Efraim) nem tért vissza, és a júdeaiak is csak részlegesen. Az újjáépített templom sokkal szerényebb volt, miközben Ezékiel próféciaja egy még a Salamonénál is grandiózusabbat jövendölt. A keves visszatérőt nyomasztó – külső és belső – gondok árasztották el. Góg nem támadta meg őket (már csak ő hiányzott volna), de a gonosz szomszédok „pótolták a hiányát”, amennyire tudták. Majd további hódítók jöttek, akikről Ezékielnek semmit sem árult el Isten. Dávid júdeai királyságának helyreállítására nem került többé sor. Századokkal később a zsidókat a makkabeusok dinasztiaja, utánuk pedig a Heródes-ház vezette.

De mit jelentsen az, hogy Góg inváziójára „sok idő múlva, esztendők végével” (38:8), „az utolsó időkben” kerül sor? Ezékiel röviddel Jeruzsálem ostroma után (Kr. e. 586 után) tette ezt a jövendölését (Ez 33:21). A „sok idő múlva” kifejezés – *miyyamim rabbim* – ugyanaz, mint ami Józs 23:1 versében jelenik meg, ahol néhány évtizedre vonatkozik. A babiloni 70 év, majd pedig az őshazában a helyreállítás éve kétségtelenül „sok időt” jelentenek. A száműzöttek többsége meg sem érte ezt. Az „esztendők végével” (Károli) szókapcsolattal fordított kifejezés (*bə'ah^{rit} haššanim*) jelentése: *az évek során, a következő években*. „Az utolsó időkben” a próféták egyik gyakran használt kifejezésének, a *bə'ah^{rit} hayyamim*-nek a fordítása (jelentése: *a következő napokban, az idők során*).² Az „utolsó” melléknév – jóllehet a szó mögötti tartalom a keresztény hagyománynak köszönhetően a történelem végét sugallja – halvány utalás egy a jövődőlés időpontjától számított nem túl távoli jövőre.

Góg és hadseregének azonossága

A Góg nem egy izraelita név, semmiféle jelentése nincs a héber nyelvben.³ Azonban két nemzedékkel Ezékiel előtt élt egy király, akit *Gugúnak* hívtak a babiloniak és *Gygesznek* a görögök⁴; ő alapította meg Lüdia utolsó dinasztiaját, melynek fővárosa Szfárd volt (Szárdesz; héber: Szefarád, Abd 1:20). Lüdia királysága, amelyet elő-

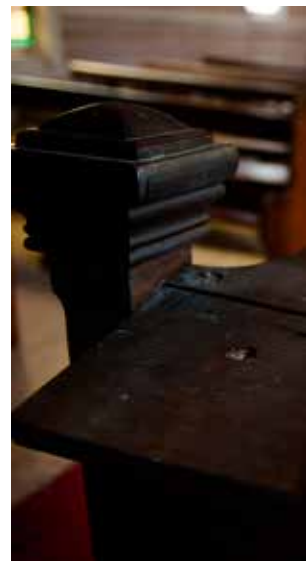
zőleg Meiónia földjeként ismertek, időközben kis birodalommá nőtte ki magát, és elfoglalta a mai Törökország területének mintegy felét, az Égei-tengertől egészen a Kizilirmak folyóig, és számos nép felett uralkodott. Lüdia volt az első világhatalom, amely pénzt vert, és hatalmas aranytartálékkal rendelkezett. A lüdiaiak támogatták az egyiptomiakat az asszírokkal szemben, elűzték a kimmereket, megküzdöttek a médekkel, a perzsa Círusztól azonban vereséget szenvedtek.

A Gugu név görög mitológiai szempontból is jelentőségteljes volt: Gigesz óriási szörny volt, ötven feje és száz keze volt, különböző istenekkel harcolt, mígnem Tartaroszba vettette őrnek. Kiváló szemléltetése Izrael utolsó megtámadójának, aki a rettenetes koalíció vezetője lesz.

Sokáig élt a feltételezés, miszerint a „Vörös úr” személyének kapcsolata lenne Oroszországgal (Ez 38:2–3; 39:1). Csakhogy a héber *nəši' ro'š* kifejezés nem jelent többet, mint *fővezért*.⁵ Thubál és Mésekh az Ezékiel korában ismert, a lüdiaiak szomszédságában élő jafetita népek héber megnevezései (1Móz 10:2): *Mušku ši Tabalu*. A görögök moszkhoszoknak és tibarénusoknak nevezték őket. Tabalu a mai Törökország közepének déli részén feküdt, Mušku pedig a Tabalu és a mai Örményország közötti területen. Mágog beazonosíthatatlan, de úgy tűnik, hogy Ezékiel idejében tengerparti területek tartóztak a fennhatósága alá.⁶ Az Égei-tenger és a Dél-Kaukázus közötti területet egy ókori zsidó úgy írta le, mint ami „az észak legalsó része”. A korabeli izraelita földrajzi ismeretnek nem volt tudomása ennél északibb földről vagy népről.

A próféta az anatóliai Góggal szövetséges nemzetek közül megemlíti azokat a jelentős népeket, amelyek nem voltak Babilon leigázottjai: keleten a perzsák, délen Egyiptom erős szomszédai: a núbiaiak (*Kuš*) és a líbiaiak (*Puc*), északon a Góggal koalizáló kimmerek (Gómer),⁷ valamint a titokzatos Tógarma, amelyet egyesek Örményországgal, vagy általában a kaukázusi népekkel, mások pedig a török népekkel azonosítottak.⁸ A próféta csak ezekre a távoli népekre utal, akik sosem támadták meg a zsidókat, de megtörténhet, hogy azért említi meg őket, hogy az invázió nagyságát hangsúlyozza.

Ezékiel próféciaiban Babilon az a szuperhatalom, amely által Isten a Közel-Kelet összes népét megbünteti. Ezékiel nem említi meg Babilon után a perzsákat mint a következő nagyhatalmat, hanem paradox módon Gógot említi „Mágog földjéről” (Lüdia), a perzsákat pedig Góg hadseregének részeként. A valóságban viszont, mintegy húsz év múlva, Círusz meghódította Lüdiát

(Kr. e. 545-ben) és az összes többi megemlített népet, mely a Góg vezette koalíció tagja volt. A Gógra vonatkozó jóvondulás tehát ily módon fel lett függesztve. Más szuperhatalmak követték egymást. Az Isten népe elleni utolsó szövetség még nem mutatkozott meg. „Góg és Mágog” még nem jelent meg a történelem színpadán!

Ha a prófécia a mi időnkre és Izraelre vonatkozna, mai népek lennének benne megemlítve, és valami módon utalás lenne benne az „arabok” ellenséges magatartására. Ezzel szemben az egyedüli arab népek (Séba és Dedán, lásd Ez 38:13)⁹, amelyeket Ezékiel említ, csodálkozva kérdezik Gógot: „Nemde te zsákmányt vetni jöttél?” Más szavakkal: „Te, lüdiai, gazdag király, az egész világot fellázítottad a Kánaánba visszatelepedett túlélő nép ellen, akinek anyyi ideje sem volt, hogy újra berendezkedjen visszanyert otthonába?” Ugyanezt a költői kérdést teszik fel a társisi kereskedők is, a főníciaiak, akik a Földközi-tenger urai voltak Tírustól egészen Kartagénáig (Tunézia) és Tartesszoszig (Dél-Spanyolország).

Góg, az antikrisztus, az ördög bábujának archetipusa

Ha figyelmesen olvassuk ezeket a bibliai fejezeteket, észrevesszük, hogy Isten engedte volna meg Gógnak Izrael leigázását, hogy majd ott lelje vesztét az összes arrogáns hódítóval együtt, akik egymást mészárolják. A valóságban azonban e népek közül sokan már rég eltűntek, a nevük is feledésbe merült, és a prófécia mindez idáig beteljesületlenül maradt. Be fog-e teljesülni ezután valaha? A Jelenések feltárja előttünk, hogy mi módon fog mégis teljesedni ez a maga idejében be nem teljesedett jóvondulás, annak ellenére, hogy a földrajzi és etnikai részletek már rég megváltoztak.

A Jelenések könyve rámutat, hogy a prófécia csupán *elvi síkon* fog teljesedni (Jel 20:7–9); *egy másik korban* (az ezeréves királyság végén); *más keretek között* (az elvesztettek feltámadásakor); *más résztvevőkkel* (a Föld négy sarkán élő népekkel), nem a mai vagy a holnapi Izraellel, hanem a Földre szálló mennyei Jeruzsálem-

mel, amely zsidókat és nem zsidókat is magába foglal, de nincsen temploma (Jel 21:22, 24–27). Isten válasza Góg inváziójával szemben pontosan az, amit Ezékiel megjövendölt: égből alászálló, emésztő tűz! (Jel 20:9)

Látván azonban, hogy Góg támadására a lázadók feltámadása után közvetlenül kerül sor, és hogy célja a Jézus parúziája által megszakított végső megoldás folytatása, Gógot a római antikrisztussal azonosíthatjuk. Ő Dániel prófécijában és János látomásában az igazi Izrael utolsó el-lensége (Dán 7:8; 8:9; 11:36–45; Jel 13:8; 16:13–21), ez utóbbiban még az Ezékiel jö-vendülésére utaló részleteket is találunk! ■

Florin Lăiu, nyugalmazott bibliatanár

EZEK A PRÓFÉCIÁK AZÉRT IS ÉRDE- KESEK ÉS NEVELŐ JELLEGŰEK, MERT ÁLTALUK MEG- ÉRTHETJÜK ISTEN TERVEIT ÉS JEL- LEMÉT AZ EMBE- REKKEL VALÓ VISZONYÁBAN. TÉVES ÉRTELME- ZÉSEIK DRÁMAI MÓDON HATÁSSAL VANNAK A TÖBBI, VÉGIDŐRE VONAT- KOZÓ BIBLIAI JÖVENDŐLÉSEK ÉRTELMEZÉSÉRE.

1. Az adventista teológiában a prófécia feltételhez kötöttségének elvét már Andrews is említi 1872-ben, de talán már korábban is (John N. Andrews, *The Sanctuary and Twenty-Three Hundred Days*, Steam Press of the Seventh-day Adventist Publishing Association, Battle Creek, MI., 1872 [a TEACH Services újrakiadásában], 1997, 5–6. o.) Raymond Cotrell, az SDA Bible Commentary főszerkesztője lelkesen támogatta ezt a teológiai elvet az Adventista Biblia-kommentár IV. kötetének bevezetőjében (1955, 25–38. o.): „The Role of Israel in Old Testament Prophecy”. A számos bibliai referencia mellett Cotrell a tanulmányában a Próféta-ság Lelkének referenciáit is megemlíti, amelyek alátámasztják a prófécia feltételhez kötöttségének teológiáját. Ez az elv azonban Dániel és János apokaliptikus látomásaira nem vonatkozik.
2. A szerkesztő megjegyzése, a Károli-fordítást alapul véve (a szerző ugyanis a Cornilescu-változat szövegeire tesz utalást). Ugyanezt a kifejezést Károli más helyeken a következőképpen fordította: „ami rátok következik a messze jövőben” (1Móz 49:1); „a következő időben” (4Móz 24:14); „az utolsó időben” (5Móz 4:30; Ésa 2:2; Dán 10:14; Hós 3:5); „az utolsó napokban” (Jer 23:20); „sok idő múlva” (Jer 48:47); „végezetre” (Jer 49:39); „az utolsó időben” (Mik 4:1).
3. Létezett egy Góg (Rúben leszármazottja – 1Krn 5:4), a gwg szógyök azonban ismeretlen volt a szemita nyelvekben. A „(lapos) háztető” jelentésű *gag(u)* főnév létezett ugyan, de ennek semmi jelentéstanai kapcsolata nem volt a Góg névvel.
4. A zsidók valóban Gógnak nevezhették. Vessétek össze egymással például a Tírus (görög: *Tyros*; héber: *Cor*) és a Círus nevet (görög: *Kyros*; héber: *Kóréš*; Kuraš). A jelek szerint a lüdiaiak Kukas-nak/Gugas-nak nevezték. A modern történészek Kr. e. 690-től 652-ig datálják uralkodásának idejét.
5. Ez a félreértés a Biblia görög nyelvre történő fordítása alkalmával következhetett meg, aminek során a héber *ro š* szót (fej, vezér) nép- vagy földrajzi névként értelmezték (Rhos). Oroszország neve (Ross) későn, a középkorban jelent meg, germán eredetű, ugyanis az orosz kenézséget a varangok alapították, akik a vikingekhez hasonló hódítók voltak.
6. A „szigetek”-ként fordított héber szó (Ez 39:6) tulajdonképpen vízi, partmenti tájegységeket jelent: part, sziget, félsziget. Mágog, Thubál és Mésekh ja-fetita törzsek voltak, amelyek tengerparttal rendelkező országokban telepedtek le.
7. A kimmereket az asszírok a következő két névvel illették: *gimirrai* és *gamir*. A kezdetben a Fekete-tenger északi partvidékén élő trák eredetű kimmerek le-igázták a Kaukázustól délre és az Anatólia területén élő népeket.
8. A távoli ókorban létezett egy Tegarama nevű város, amely a mai Törökországtól keletre eső területen volt, de a pontos helye máig ismeretlen. Tógármah Gómerből eredeztethető törzs volt (1Móz 10:3), amely főként állatkereskedéssel foglalkozott (Ez 27:14).
9. 1Móz 10:7; 1Krn 1:9 (Etiópia, Dél-Arábia); 1Móz 25:3; 1Krn 1:32 (Ábrahám Ketúrában élő leszármazottai, akik a mai Jordánia területén telepedtek le, 1Móz 35:6).

NE NYUGTALANKODJÉK A TI SZÍVETEK!

János evangéliumának 14. fejezete Urunk szeretetteljes felhívásával kezdődik és zárul – „*Ne nyugtalanodjék a ti szívetek!*” (Jn 14:1, 27). Nem csoda, hogy az apostolok nyugtalanok voltak. Egyikükből áruló lett, Péter pedig már előre figyelmeztetve volt, hogy háromszor meg fogja tagadni Mesterét. Péterhez hasonlóan mi sem ismerjük igazán a szívünket. Annyit viszont saját tapasztalatból is tudunk, hogy könnyen nyugtalaná válunk. A közelmúlt tapasztalata pontosan erről árulkodik. A tanítványok számára a legnehezebb csapás bizonyára az volt, amikor felfogták, hogy meg kell válniuk Jézustól (Jn 13:33). Hogyan nyugtatta meg őket az Úr? Tegyük egy időutazást, és a tanítványokkal együtt vegyünk részt a megsebzett és megszorodott szívek meggyógyításának eseményén, amely gyógyítás napjainkban is időszerű hat ígélet révén valósult meg. Amennyiben Jézus Krisztus tanítványa vagy, hivatkozhatsz ezekre az ígéretekre, és részesülhetsz belőlük.

**CSODÁLATOS
ÍGÉRETEK
AUREL
NEAȚU**

1. Ott lesztek Isten országában, a mennyben! „*Ismét eljövök és magamhoz veszek titeket; hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek*” (3. v.). Jézus azt mondja, hogy a menny valószínű hely, nem képzelőerőnk szüleménye. Ő is ott lakozik, Isten jobbán. A Biblia írói szerint a menny ország, örökség, város és otthon Isten gyermekei számára. Jézus helyet készít nekem. Milyen mértékben segít bennünket az az ígélet, hogy ott leszünk Isten országában? A hitélet végén elnyert mennyei otthon ígérete segít örömmel átvészelni ebben az életben az akadályokat és a küzdelmeket. Ez az ígélet bátorította magát az Úr Jézust is, „aki az előtte levő öröm helyett, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett” (Zsid 12:2). Pál is ennek az igazságnak az ismeretében írta: „Mert azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik” (Róm 8:18).

2. Már most megismerhetjük az Atyát (Jn 14:7–11). „*És mostantól fogva ismeritek őt*” (7. v.). Ahhoz, hogy megismerjük az Atyát, nem kell megvárnunk, hogy a mennybe jussunk. Már most megismerhetjük Őt, és elnyerhetjük Tőle azokat a lelki erőforrásokat, amelyekre a mindennapok nehézségei közepette szükségünk van. Négy száz évvel Krisztus születése előtt a görög filozófus, Plátón a következőket írta: „Nehéz feladat megismerni az Atyát, a világegyetem Alkotóját, és ha megtaláltuk, lehetetlen minden embernek beszélni Róla.” Plátón azonban tévedett! Az Atyát megismerhetjük, mivel Jézus Krisztus kinyilatkoztatta számunkra. Miért nyugtalanodna tehát a szívünk, ha a világegyetem Teremtője és Ura a mi Atyánk? Maga az ég és a föld Ura a mi Istenünk (Lk 10:21). Nem kellene nyugtalanodnunk, hiszen Ő uralkodik.

3. Nagy előjogunk az ima (Jn 14:12–15). „*Ha valamit kérték az én nevemben, én megcselekszem azt*” (14. v.). Miért aggódsz, ha imádkozhatsz? Imádkozunk hittal, és kérjünk nagy, bátor dolgokat (12. v.); imádkozunk a Jézus nevében (14. v.), és szeretetteljes engedelmisséggel (15. v.). Az ima a legjobb gyógymód a nyugtalan szívre.

4. Rendelkezésünkre áll a Szentlélek (Jn 14:16–18). „*És én kérem az Atyát, és más vigasztalót ad néktek*” (16. v.). A görög *parakletos* kifejezést (magyar fordításban: vigasztaló) egyedül János használja (14:16, 26; 15:26; 16:7; 1Jn 2:1), jelentése pedig: „segítségül hivatott”. A Fiú imáira válaszul, az Atyától kapott ajándékként a Szentlélek bennünk marad. Földi szolgálata során Jézus tanácsolta, tanította és védelmezte tanítványait, de elérkezett az idő, amikor el kellett szakadnia tőlük. Következett, hogy eljőjön a Szentlélek, hogy bennünk lakozzon Uruk helyett. Jézus „más vigasztaló” névvel illette a Lelket, amely szövegrészben a görög kifejezés jelentése: „egy másik hasonló”. Isten Lelke nem különbözik Isten Fiától, mivel mindketten isteni személyek. Nem vagyunk egyedül, nem vagyunk magunkra hagyatva, tehetetlenül és reménytelenül! A Szentlélek mindig kész meggyógyítani megsebzett szívünket.

5. Az Atya szeretetének örvendhetünk (Jn 14:19–24). „*Aki pedig engem szeret, azt szereti az én Atyám*” (21. v.). „A reménység pedig nem szégyenít meg; mert az Istennek szerelme kitöltetett a mi szívünkbe a Szent Lélek által, ki adatott nekünk” (Róm 5:5). János jelen időben beszél arról a szeretetről, amit Isten kifejezett Jézus által a tanítványok iránt, de mindazok iránt is, akik elfogadták Jézust Megváltójuknak; és beszél egy jövőbeli szeretetről, amely bőségesen ki fog áradni Urunk visszajövelekor. A nyugtalan szív meggyógyításának egyik legjobb módszere, ha megmártózzunk Isten szeretetében. Amikor „árvának” érzed magad, engedd, hogy a Szentlélek nyilatkoztassa ki számodra Isten legmélyebb szeretetét. Charles Spurgeon mondta: „A kicsiny hit elvezet a mennybe, a nagy hit viszont a mennyet hozza le a lélekbe.” Szíved földi mennyország lehet, ha az Úrral vagy kapcsolatban, és Őhozzá imádkozol.

6. Rendelkezésünkre áll az ajándékba kapott isteni béke (Jn 14:25–31). „*Békességet hagyok néktek; az én békességemet adom néktek*” (27. v.). A *shalom* – békesség – szó igen csak értékes volt a zsidó nép számára. Sokkal többet jelentett a háború vagy a szenvedés hiányánál: teljességet, egészséget, biztonságot és jólétet. Ahol Isten békessége van jelen, ott boldogság és hála van. Isten békéje azonban nem olyan, mint a világ békéje. Az Istent nem ismerő személyek akkor örülnek a békének, ha nincsenek nehézségeik, megpróbáltatásai. Isten gyermekei azonban a megpróbáltatások ellenére is örülnek, mivel velük van a Szentlélek ereje. A világi ember látás által jár, és külső tényezők befolyásolják, a keresztények azonban hitben járnak, és az örök élettől függ a létezésük. Ha átadjuk magunkat Jézusnak, segít ellenőrzés alatt tartanunk az életünket, és elnyerjük Tőle a béke örökségét.

Jézus a következő felhívással zárja tanítványai bátorítását: „*Keljetek fel, menjünk el innen!*” (31. v.). Isten óhaja, hogy gyermekei egy napon együtt legyenek Ővele, és az öröklétben véget nem érő közösségnek örvendhessenek. De azt is szeretné, hogy ez a tapasztalat már most, a te és az én szívemben elkezdődjék. ■

Aurel Neațu, a Romániai Unió elnöke

FINOM FALATOK A BIBLIÁBAN

AZ ÚR
TÁPLALÉKA
ALINA
CHIRILEANU

Alina Chirileanu, az Unió
Gyermekosztálya igazgató-
jának asszisztense

A. Hol van megírva a Bibliában?

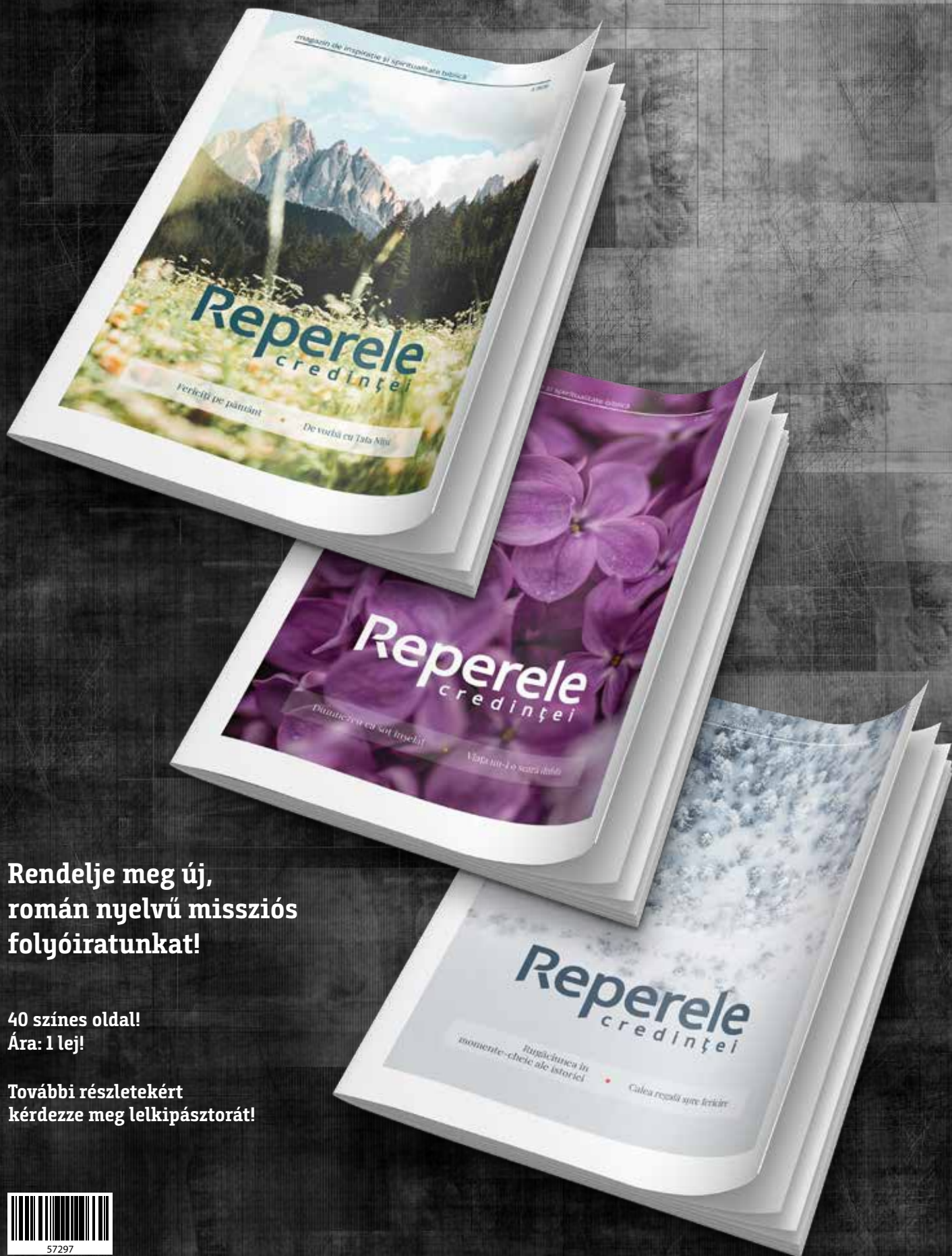
1. Hol találunk a Bibliában feljegyzést a **dióról**?
2. Hol olvashatunk a Szentírásban a **mézzről**?
3. Találtak-e a Bibliában **mandulára** vonatkozó feljegyzést? Hol?
4. Mit gondoltok, a Biblia ír-e a **fahéjról**? Ha igen, hol?
5. Ír-e a Biblia a **mentárról** és a **köményről**, és ha igen, hol?
6. Milyen további finom falatokról olvashatunk a Bibliában?

B. Az alábbi szöveg néhány szavában felcseréltük a betűk sorrendjét. Helyezzétek megfelelő sorrendbe a betűket, és tanuljátok meg kívülről a teljes szöveget.

„És eljönnek és énekelnek a Sion ormán, és futnak az **karÚn hoavaijz** _____,
azbú _____, **obr** _____, **aojl** _____, juhok és barmok nyája felé, és az ő lelkük olyan lesz,
mint a megöntözött kert, és nem bánkódnak többé.” (Jer 31:12)

Megoldások: 1. 1Móz 43:11; 2. 1Móz 43:11; 2. 1Móz 43:11; 2Móz 3:17; 3. 1Móz 43:11; 4Móz 17:8; 4. 2Móz 30:23; 5. Mt 23:23; 6. Feljegyzést találunk különböző fűszerekről, sóról, kaporól, stb.

**Rendelje meg új,
román nyelvű missziós
folyóiratunkat!**

**40 színes oldal!
Ára: 1 lej!**

**További részletekért
kérdesse meg lelkipásztorát!**

57297